

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1906

UDGIVET AF FISKERIDIREKTØREN

4DE HEFTE

1906

Fiskeriinspektør Buvig: Beretninger:

Vaarsildefisket i 1906.

Vaartorskefisket i 1906 i Nordre-Bergenhus og Søndre vaarsilledistrikt.

Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.

BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI

1906

Vaarsildefisket i 1906.

Indledning.

Da det høsten 1905 saavel i Skagerak som nordenfor vaarsildestrikterne paabegyndte sildefiske saaatsige indledede vaarsildfisket iaar, antages det hensigtsmæssigt kortelig at berøre denne indledning, før der tages nærmere fat paa fisket efter den 21de januar:

„*Østlandsfisket*“ begyndte fjorten dage før jul og varede til midt i februar. I løbet af december fangedes neppe over 5 000 maal ialt, — hovedfisket fandt sted i januar, da der antagelig kom 25—30 tusen maal ialt op langs kysten mellem Fredrikshald og Kristianssand S.; i det hele skulde være fanget en 40 000 maal, hvoraf godt og vel 90 % eksporteredes i is, 1 % røgedes, og resten spredtes paa torvene hjemme. Saavel langs østsiden af Kristianiafjordmundingen som omkring Oksø pr. Kristianssand S. sysselsatte fisket antagelig en 1 500 mennesker, og en 2 000 havde vel fordelt sig over det mellemliggende strøg; ialt altsaa en 5 000 mennesker.

Til sammenligning hidsættes følgende af de officielle svenske uge-rapporter sammensatte opgave over sildefisket og sildesaltningen inden *Göteborgs och Bohus län* vinteren 1905—1906:

I tidsrummet	Fra fiskesæsonens					
	2/12	16/12	23/12	30/12	6/1	13/1
Totalfangst (i maal) af: garnsild.....	—	—	35	42	49	70
notsild.....	19 060	44 903	73 013	121 623	132 496	155 219
Saltet (tønder): indmadsild	—	—	—	—	—	—
tomsild	—	—	1 239	6 156	7 047	7 907
Udført (tønder) til: Rusland.....	—	—	—	—	—	—
Tyskland.....	—	—	—	—	150	2 053
Andre fremmedelande	—	—	—	—	—	—
Til hjemmeforbrug (tønder).....	—	—	—	—	—	100

Ved bearbejdelse af de af fiskeriintendant dr. A. H. Malm velvillig over-

I tidsrummet	Fangedes af storsild (maal)					
	Med posenøter	Med strand- nøter	Med drivgarn	Med sættegarn	Med hekler	Tilsammen
26/11—2/12.....	19 057	—	—	—	—	19 057
3/12—16/12.....	25 810	13	—	—	—	25 823
17/12—23/12.....	27 897	160	—	35	—	28 092
24/12—30/12.....	48 607	—	—	7	—	48 614
31/12—6/1.....	10 860	—	—	7	—	10 867
7/1—13/1.....	22 715	—	—	21	—	22 736
14/1—20/1.....	12 733	—	—	10	13	12 756
21/1—27/1.....	9 857	—	—	59	87	10 003
28/1—3/2.....	7 607	—	—	47	80	7 734
4/2—10/2.....	1 370	—	—	20	37	1 427
11/2—17/2.....	15 719	—	—	7	27	15 753
18/2—24/2.....	—	—	—	—	87	87
25/2—3/3.....	—	—	—	—	47	47
4/3—17/3.....	—	—	—	—	57	57
18/3—24/3.....	—	—	—	—	13	13
26/11—24/3.....	202 232	173	—	213	448	203 066 (93 1/2 0/0)

Eller:

Med posenøter fangedes: af storsild 202 232, af halvsild 11 866 og af smaasild 284,
 „ strandnøter — — — 173, — — — 81 og — — — 2 107,
 „ drivgarn fangedes intet, med sættegarn 213 og med hekler 448 maal storsild,

begyndelse — 26/11 — til og med								
20/1	27/1	3/2	10/2	17/2	24/2	3/3	17/3	24/3
93	239	366	423	457	544	591	648	661
167 952	177 809	197 249	198 819	214 755	214 755	214 805	216 596	216 743
84	84	84	84	84	84	84	84	84
8 600	8 600	11 591	11 591	12 091	12 091	12 091	12 341	12 341
—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 853	5 015	8 452	9 052	9 174	9 174	9 174	9 568	9 568
—	—	—	—	—	—	—	—	—
466	466	501	501	580	691	691	691	691

sendte nærmere opgaver over det svenske fiske fremkommer følgende tabel:

Fangedes af halvsild (maal)			Fangedes af smaasild (maal)		
Med posenøter	Med strandnøter	Tilsammen	Med posenøter	Med strandnøter	Tilsammen
—	—	—	—	3	3
—	20	20	—	—	—
—	53	53	—	—	—
—	—	—	—	3	3
—	—	—	—	13	13
—	8	8	—	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—
11 733	—	11 733	—	100	100
133	—	133	67	—	67
—	—	—	217	—	217
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	50	50
—	—	—	—	1 791	1 791
—	—	—	—	147	147
11 866	81	11 947 (51½ 0/0)	284	2 107	2 391 (1 0/0)

— tilsammen 214 382 maal eller 98½ 0/0 af hele fangsten,
 — — 2 361 — „ 1 0/0 ——— og
 — — 661 — „ ½ 0/0 ———

Langs vor vestkyst begyndte vintersildefisket — „storsildfisket“ — allerede i slutningen af september ifjor, udenfor Titran—Halten. Før „vinterdagen“ gik det imidlertid smaat; men sidst i oktober lykkedes det noksaa bra, og „Michael Sars“ paaviste sild udenfor Sklinna ogsaa. Sidst i oktober merkedes silden udenfor Grip—Smølen, og i november og december forekom den i saadan mængde her, at de flestes opmærksomhed var rettet mod den kant. I slutningen af december begyndte endelig fisket udenfor Aalesund og Bergen, og de fleste fiskere, som ikke hørte hjemme i Nordmør, drog da sydover og fordelte sig i Søndmør-værene. Al sild før 21de januar — omtrent 90 000 maal — fangedes med drivgarn, vel 20 000 paa Trøndelagen, en 60 000 paa Romsdals amt og resten paa strækningen Utsire—Fedje; vel 75 000 maal skulde været saltet, omtrent 13 000 iset og resten hjemmeforbrugt. — I begyndelsen af december fandtes nordenfor Stat omtrent 500 drivgarns- og 125 à 150 købefartøier udrustede; heraf endnu den 13de december i Kristianssund N.: 1) af fiskefarkoster 156 dampbaade, hver med 25—75 garn, 58 motorfarkoster med 15—30 og 60 seilfarkoster med 10—20 garn, 2) og for opkjøb 15 damp- og 95 seilfartøier. Seilfarkosterne betragtes mer og mer som aflægse af fiskerne; nu spørger lotmanden straks, om vedkommende farkost har motor, — hvis ikke, saa større fast hyre eller en højere andel i bruttofangsten end den med motorfarkoster gjængse. Ved Frøien og Smølen saaes ogsaa etpar notlag fra Nordland; deres ekspedition mislykkedes altsaa. — Drivgarnsfiskets videre forløb omhandles nærmere i det følgende om fisket langs vor vestkyst efter 21de januar iaar.

1. For Romsdals amt.

Garnfisket.

a. Nordenom Buddybet.

Silden havde lagt sin elsk paa Nordmør ivinter. Man havde jo allerede fisket baade længe og vel, da vinterstormene midt i november begyndte at vise deres overmægtighed; og det vilde neppe have undret nogen, om silden havde sagt dette distrikt farvel, da de fremmede fiskere omkring midten af december gjorde det. Sin lunefuldhed tro viste den sig imidlertid tilstede fremdeles; ja endnu i sidste halvpart af februar kom store drætter ind. Synd kun, at hjemmefolk flest ifølge skik og brug straks efter aarsskiftet lagde silde-fangstredskaberne op; de faa, som fortsatte med drivgarnene, angrede vist ikke derpaa.

22/1.....	8	farkoster	fra	Griphavet	med	4—90—40	maal
23/1.....	3	—	—	—	—	4—60—26	—
4/2.....	15	—	—	—	—	6—50—30 ¹ / ₂	—
11/2.....	12	—	—	—	—	1—50—10	—
12/2.....	1	—	—	—	—	30	—
13/2.....	8	—	—	—	—	5—40—20	—
14/2.....	11	—	—	—	—	20—70—40	—
15/2.....	5	—	—	—	—	20—60—36	—
16/2.....	7	—	—	—	—	30—90—65	—
20/2.....	7	—	—	—	—	35—60—47	—
21/2.....	3	—	—	—	—	8—50—30	—
22/2.....	5	—	—	—	—	15—70—46	—
24/2.....	5	—	—	—	—	8—60—25	—
26/2.....	2	—	—	—	—	30—33—31 ¹ / ₂	—
27/2.....	2	—	—	—	—	8—40—23	—

Priserne 17—9 kroner pr. maal; i maalet 600—650 sild.

I Kristianssund N., hvor silden afhændedes, tilstede for sildefiskets skyld:

27/1: 17 dampbaade, 3 motorkuttere, 3 kjøbefartøier og 1 landkjøber,

7/2: 13 drivgarnsfarkoster,

17/2: 7 —

b. Søndenom Buddybet.

Man ventede forgjæves paa sildefiske før jul; men saa begyndte trafikken paa Søndmør.

Drivgarnsfisket paa Svinøhavet gav ganske godt udbytte, naar ikke de hyppige storme lagde hindringer iveien; især slog det godt til omkring midten af februar, og i denne maaned fandt ogsaa lidt aatefiske sted.

Den 22de februar havde man den første natsætforømmelse — paa Kvalsviken, Nerlandsøen, og det hermed indledede landfiske, som helst foregik omkring Kvamsøen, varede omtrent 4 uger.

Men silden syntes ikke at trives nær land; dette fik det vedholdende uveir skylden for. Drivgarnsfiskerne gjorde det vedblivende bedst; de fleste af disse havde forøvrigt først i mars afsluttet sildefisket og gaaet over til torskefiske.

Kun en forsvindende brøkdæl af silden fangedes udenfor Storholmen — Ona, med drivgarn; om landfiske paa de høider hørtes aldeles ikke tale. Midt i februar skulde nogle sildeaater have vist sig; men man var optaget af torsken.

Med drivgarn følgende fangster:

22/1	14	farkoster fra Svinøhavet med	6—78—32	maal
23/1	12	— ” —	2—30—12 ^{1/2}	—
30/1	1	dampskib ” —	140	—
31/1	60	— ” —	30—150—68	—
1/2	1	— ” —	25	— ¹⁾
3/2	86	— ” —	5—80—26	—
4/2	5	— ” —	20—40—27	—
10/2—11/2	76	farkoster ” —	7—56—22	— ²⁾
12/2	4	— ” —	10—52—37 ^{1/2}	—
13/2	60	— ” —	15—90—39	—
14/2	130	— ” —	10—140—34	— ³⁾
15/2	52	— ” —	8—100—34	—
16/2	200	— ” —	0—100—17	—
20/2	100	— ” —	12—120—49 ^{2/3}	—
21/2	125	— ” —	8—80—32 ^{1/2}	— ⁴⁾
22/2	110	— ” —	2—100—24 ^{1/2}	— ⁴⁾
23/2	5	— ” —	20—70—45	— ⁴⁾
24/2	125	— ” —	8—100—36	—
27/2	60	— ” —	4—50—15	—
28/2	27	— ” —	5—70—30	—
2/3	13	— ” —	5—40—22 ^{1/4}	—
6/3	4	— ” —	3—40—25	—
21/3	9	— ” —	4—47—19 ^{1/4}	—
23/3	8	— ” —	1/2—30—12	—

Priserne 18—6 kroner pr. maal; i maalet 500—680 sild.

Med sættegarn:

22/2	3	baade fra Kvalsviken	med 1—17—8	maal
23/2	10	— ” —	0—10—4	”
24/2	35	— ” —	3—30—12	”
26/2—27/2	20	” Skorpen	1/3—8—3 ^{3/4}	”
28/2	25	” strøget mell. Skorpen og Sandsøen	1—10—6	”
1/3—2/3	5	— — —	2—10—5	”
3/3	25	— — —	6—25—10	”
5/3—6/3	20	” Basteneset (Kvamsøen)	6—22—10	”
7/3	25	— — —	5—17—10	”

1) Fra aate.

2) Mest fra aater.

3) Nogle af disse slumper fangedes udenfor Storholmen.

4) Nogle af disse slumper fangedes udenfor Storholmen—Ona.

10/3	15	baade fra Basteneset (Kvamsøen) .	med	0—20—10	maal ¹⁾
16/3	25	— „ Ristøsundet (Kvamsøen)	„	1—20—8	„
17/3	35	— „ ————	„	1—30—14 ¹ / ₄	„
19/3	25	— „ ————	„	1/2—40—11	„ ²⁾
20/3	50	— „ Kvalsviken	„	0—10—4 ¹ / ₂	„

Priserne 9—5 kroner pr. maal; i maalet 550—700 sild.

Fisket havde samlet:

²⁴/₁: Omkring Finnøen 50 fiskefarkoster (samtlige motorbaade) og 4 landkjøbere.

I Aalesund 120 fiskefarkoster (80 damp- og 40 motorbaade) og 25 kjøbefartøier.

Paa Søndre-Søndmør 200 fiskefarkoster (35 damp- og 20 motorbaade), 20 kjøbefartøier og 26 landkjøbere.

¹⁴/₂: I Aalesund 120 fiskefarkoster (80 damp- og 40 motorbaade), 14 kjøbefartøier og 15 landkjøbere.

Paa Søndre-Søndmør 130 fiskefarkoster (30 damp- og 20 motorbaade), 11 kjøbefartøier og 24 landkjøbere.

⁷/₃: I Aalesund 30 fiskefarkoster (20 damp- og 10 motorbaade) og 3 kjøbefartøier.

Paa Søndre-Søndmør 200 fiskefarkoster (8 damp- og 7 motorbaade), 17 kjøbefartøier og 25 landkjøbere.

Notfisket

udeblev. Kun én gang var vaarsilden saa nær land, at der kunde være tale om stængning, nemlig ved Rundø den 19de mars; men den havde fjernet sig, da de notlag, som ved denne tid laa ved Haugsholmen, kom til.

1) „Sjøstaaet“ sild.

2) Tildels „sjøstaaet“ sild.

Af foranstaaende og iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende tabel over fangstens størrelse og tilgodegjørelse efter 20/1 1906:

Inden	Kvantum (i maal)						Værdi (i kroner)				Kvantum (i maal)				
	Nordenom Buddybet		Søndenom Buddybet		Tilsammen for Romsdals amt		(Mid- del- pris)	Af silden er fanget				Til eksport			Til hjemme- forbrug
								Ved drivning		I aater		Saltet	Røget	Iset	
23/1	400	5 560.00	600	10 300.00	1 000	15 860.00	(15.86)	1 000	15 860.00	—	—	700	—	300	—
4/2	860	12 000.00	7 275	114 440.00	8 135	126 440.00	(15.54)	8 110	126 000.00	25	440.00	5 000	—	3 000	135
11/2	980	14 040.00	8 950	138 725.00	9 930	152 765.00	(15.38)	8 855	137 100.00	1 075	15 665.00	6 000	—	3 500	430
18/2	2 250	30 250.00	21 075	276 625.00	23 325	306 875.00	(13.16)	22 250	291 210.00	1 075	15 665.00	16 000	—	6 500	825
25/2	3 025	38 605.00	38 075	410 560.00	41 100	449 165.00	(10.93)	39 525	430 875.00	1 075	15 665.00	29 000	—	10 000	2 100
4/3	3 250	40 700.00	40 575	431 490.00	43 825	472 190.00	(10.77)	41 750	450 600.00	1 075	15 665.00	30 000	—	11 000	2 825
11/3	3 250	40 700.00	41 275	436 215.00	44 525	476 915.00	(10.71)	41 850	451 500.00	1 075	15 665.00	30 000	—	11 000	3 525
18/3	3 250	40 700.00	41 975	442 415.00	45 225	483 115.00	(10.68)	41 850	451 500.00	1 075	15 665.00	30 500	—	11 000	3 725
25/3	3 250	40 700.00	42 750	449 180.00	46 000	489 880.00	(10.65)	42 125	454 150.00	1 075	15 665.00	31 000	—	11 000	4 000

2. For Nordre-Bergenus amt.

Garnfisket.

a. Nordfjord.

De bedre udstyrede fiskere opnaaede ved drivning etpar mil udenfor Oldervæggen—Stat i februar følgende fangst:

$\frac{3}{2}$	2	farkoster	fra	Vaagsøhavet	med	65—85—75	maal
$\frac{10}{2}$	1	—	—	—	—	120	—
$\frac{12}{2}$	2	—	—	—	—	40—60—50	—
$\frac{13}{2}$	13	—	—	—	—	10—130—61	—
$\frac{14}{2}$	12	—	—	—	—	8—124—56	—
$\frac{19}{2}$	2	—	—	—	—	60—80—70	—
$\frac{20}{2}$	7	—	—	—	—	38—140—101	—
$\frac{22}{2}$	5	—	—	—	—	30—80—56	—
$\frac{24}{2}$	5	—	—	—	—	70—110—96	—
$\frac{27}{2}$	5	—	—	—	—	25—70—40	—

Priserne 15—8 kroner pr. maal; i maalet 500—600 sild.

Henved midten af februar saa det ud, som silden vilde ind i Faafjorden og Vaagsfjorden; den 14de februar sattes ogsaa nogle garn ved Kløvningen, men svart følgende morgen. Der fangedes overhovedet intet-somhelst med sættegarn søndenom Stat; folk med almindelige baade stod ogsaa temmelig magtesløse hele tiden paa grund af det stormende veir. — I mars gik derimod endel sild ind i Vannelvsgabet, og under Statlandet forefaldt følgende fiske med sættegarn:

$\frac{6}{3}$	20	baade	fra	Eltvik—Staalet	med	3—15—8	maal
$\frac{7}{3}$	60	—	—	—	—	0—25—8	—
$\frac{8}{3}$	20	—	—	—	—	0—35—5	—
$\frac{10}{3}$	10	—	—	—	—	0—20—10	— ¹⁾
$\frac{16}{3}$	13	—	—	—	—	3—30—20	—
$\frac{17}{3}$	18	—	—	—	—	5—200—30	—
$\frac{19}{3}$	10	—	—	—	—	5—30—13	—
$\frac{20}{3}$	30	—	—	—	—	0—5—1 $\frac{1}{2}$	—

16de og 17de mars fangedes ogsaa — helst med dampbaade — til-sammen 750 maal fra aater i Vannelvsgabet.

Priserne 10—6 kroner pr. maal; i maalet 510—680 sild.

Under fisket tællede:

I Vaagsvaag $\frac{14}{2}$: 145 fiskelag (hvoriblandt 5 damp- og 2 motorbaade) samt 12 landkjøbere.

¹⁾ „Sjøstaaet“ sild.

Ved Statlandet $14/3$: 75 fiskelag (hvoriblandt 11 damp- og 3 motorbaade) samt 2 saltfartøier.

b. Bremanger.

Det fornemste fiske i rum sjø ivinter fandt sted natten til 15de februar, da 8 dampskibe omtrent 4 mil udenom Frøien fik 80—100—93 maal; pris 14—11—12, i maalet 500—600 sild. Idet sildemassen i løbet af de følgende 8 dage gik tillands, indstilledes forsøgene med drivgarn, og man gik over til følgende landfiske:

$19/2$	5	baade fra Gjenneskjær.....	med tilsammen 10 maal
$20/2$	260	— „ Mulen—Nesje	„ 0—24— $5\frac{4}{5}$ „
$21/2$	310	— „ ———	„ 5—65—27 „
$22/2$	450	— „ ———	„ 8—80—30 „
$23/2$	450	— „ Oldersundet-Nesje-Svartskjær „	„ 4—40— $16\frac{1}{3}$ „
$24/2$	440	— „ ———	„ 5—65—15 „
$26/2$	15	— „ strøget omkring Svartskjær „	„ 0—15— $6\frac{2}{3}$ „
$27/2$	350	— „ ———	„ 0—50— $14\frac{1}{4}$ „
$28/2$	100	— „ ———	„ 1—20—10 „
$1/3$	100	— „ strøget omkring Frøiskjærene „	„ $1/2$ —12— $4\frac{1}{2}$ „
$2/3$	50	— „ ———	„ 1—10— $2\frac{1}{2}$ „
$3/3$	150	— „ ———	„ 0—8— $1/2$ „

Priserne lave, 9—4 kroner pr. maal; fisket faldt nemlig usedvanlig tidlig iaar, hvorfor kun faa kjøbere tilstede. I maalet 500—600 sild.

Paa fiskeværene færdedes:

$14/2$: 280 fiskelag, 3 kjøbefartøier og 30 landkjøbere;

$28/2$: 500 fiskelag med 44 logisfartøier, 41 saltfartøier (hvoriblandt 10 større dampskibe, 1 brig og 3 skonnerter), 9 „seilere“ og 45 landkjøbere.

Stormen den 28de februar voldte stor forstyrrelse. Under de tilsyneladende mest lovende forhold havde alle mand sat garn aftenen iforveien; men ved 7-tiden om morgenen den 28de røg stormen pludselig op, før hovedstyrken endnu var kommet paa sætterierne. Kun faa lykkedes det den dag at berge alle deres redskaber, andre fik en eller to sætninger; men de fleste maatte gjøre vendereise med ganske uforrettet sag. Vistnok fik man senere, i pauserne mellem bygerne, størsteparten af de overstaaede garn igjen, men i mer eller mindre beskadiget tilstand; redskabstabet blev saaledes usedvanlig stort — antagelig paa en 60 kroner for hvert af omtrent 400 garnlag. — Man laa i Kalvaag den første uge i mars ogsaa og haabede paa godveir, idet hval og fugl fremdeles stod for Frøiskjærene; men da omslag kom, var silden strøget derfra.

c. Kinn.

Efterat der omkring midten af februar af endel baade var indbragt henved 550 maal fra aater udenfor Ytterøerne (pris 12—5 kr., i maalet 500—600 sild), fandt følgende landsætiske sted:

$24\frac{1}{2}$	31	baade	fra	Sverslingerne	med	1—18—	$8\frac{1}{5}$	maal
$27\frac{1}{2}$	21	—	„	Kvitingerne—Sverslingerne	„	„	$\frac{1}{2}$ —19—	$10\frac{1}{2}$	„
$28\frac{1}{2}$	54	—	„	— — —	„	„	$\frac{1}{4}$ —15—	6	„
$\frac{6}{3}$	29	—	„	Sandøerne—Nærø	„	0—13—	5	„
$15\frac{1}{3}$ - $17\frac{1}{3}$	enkelte baade		fra	Ytterøerne—Kinn	..	„	tilsammen	25	„
$19\frac{1}{3}$	6	baade	fra	Kinn—Kvalsteinen	„	9—30—	21	„
$20\frac{1}{3}$	170	—	„	— — —	„	1—45—	12	„
$21\frac{1}{3}$	200	—	„	— — —	„	1—36—	$12\frac{3}{4}$	„
$22\frac{1}{3}$	225	—	„	— — —	„	2—35—	$13\frac{1}{2}$	„
$23\frac{1}{3}$	250	—	„	— — —	„	0—20—	2	„
$24\frac{1}{3}$	150	—	„	— — —	„	0—12—	1	„

I sidste uge af mars fornemmelse her og der.

Priserne 9—5.50 kroner pr. maal; i maalet 510—700 sild.

Dette fiske kom saare vel med for mange, som derved fik erstatning for redskabstabet i Bremanger.

Til fisket havde efterhaanden indfundet sig:

$28\frac{1}{2}$: 60 fiskelag, 6 saltefartøier og 28 landkjøbere;

$21\frac{1}{3}$: 250 fiskelag med 17 logisfartøier, 22 kjøbefartøier (heraf 5 dampskibe) og 12 landkjøbere.

d. Askvold—Gulen.

I løbet af januar fangedes der paa forskjellige steder tilsammen en 500 maal smaaafaldende sild, hvorfor paa første haand betaltes omkring 3 kroner maalet.

Under Kinn-fisket gik der rygter om udsigter for Haasteinen; og da silden iaar ogsaa viste sig i nærheden af Tansøen, og man fra gamle dage huskede, at dette i regelen efterfulgtes af fiske omkring Bulandet, saa mente alle sig visse paa, at her skulde blive noget at gjøre iaar. Den 21de mars laa bl. a. 60 garnlag i Bulandet; og daglig kom der folk.

Men — der kom ikke sild. De fleste fiskere begav sig derfor paa hjemveien i begyndelsen af april; foruden hjemmefolk bestemte kun nogle faa sig til at afvente maaneskiftet den 9de. Disse fik midt i april en svag kjending af silden ved Værlandet.

Notfisket.

	Hvor der stængtes (antal stæng)	Naar laasene		Den bergede notsilds		Priser (pr. maal)		
		sattes	tømtes	Mængde (i maal)	"Kvalitet" (antal sild i maalet)	Høieste	Laveste	Gjennem- snitlige
Askvold — Gulen	Paa forskjellige steder (flere)	I januar		500	ujevn, helst	4.00	2.00	3.00
	Ved Værlandet (flere) ...	I april		125	smaa- faldende			10.00
Bremanger	Ved Gjenneskjæret (1) ...	19/2	21/2	375	570	10.00	5.50	7.60
	I Rognaldsvaagen (2) ...	18/3	19/3	250	625	10.00	8.50	9.40
Kinn	Ved Hellenesskjærene (1) .	19/3	24/3	860	—	7.50	7.50	7.50
	I Akerøvaagen (1)	"	23/3	3 800	650	10.00	10.00	10.00
	Ved Store Kvalsteinen (1).	20/3	22/3	500	620—750	6.50	6.50	6.50
	Do. Do. (1).	"	23/3	2 850	—	10.00	10.00	10.00
	Ved Kinns vestsiden (1) ...	21/3	21/3	40	700	7.00	7.00	7.00
	Ved Rekstens sydsiden (1).	23/3	23/3	50	—	10.00	8.50	9.40
Do. Do. (1).	"	26/3	650	—	13.50	13.00	13.23	

I Bremanger, hvor der den 28de februar saaes 25 almindelige (strandnot-) og 1 posenotlag, stod silden sidst i februar saaledes, at meget vilde været fanget med gunstigere veir.

I Kinn den 28de februar 5, den 21de mars 35 fiskelag.

I Bulandet den 21de mars 28 fiskelag.

Omkring Statlandet den 21de mars 6 fiskelag.

Af foranstaaende og iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende tabel over fangstens størrelse og tilgodegjørelse efter 20de januar 1906:

Inden	Kvantum (i maal)						Garnsild Notsild			Værdi (i kroner)			Garnsild Notsild (Kvantum, i maal)						
	Nordfjord		Bremanger		Kinn		Askvold— Gulen		Tilsammen for Nordre-Ber- genhus amt		(Mid- del- pris)		Af garnsilden er fanget		Til eksport			Til hjemme- forbrug	
															Saltet	Røget	Iset		
28/1	—	—	—	—	—	—	500	1 500	500	1 500	(3.00)	—	—	—	—	100	—	—	400
							500	1 500	500	1 500	(3.00)					400			100
4/2	150	2 100	—	—	—	—	500	1 500	650	3 600	(5.54)	150	2 100	—	—	175	—	75	400
							500	1 500	500	1 500	(3.00)					400			100
11/2	275	3 850	—	—	—	—	500	1 500	775	5 350	(6.90)	275	3 850	—	—	250	—	125	400
							500	1 500	500	1 500	(3.00)					400			100
18/2	1 850	24 000	750	9 000	25	300	500	1 500	3 125	34 800	(11.14)	2 600	33 000	25	300	1 750	—	875	500
							500	1 500	500	1 500	(3.00)					400			100
25/2	3 460	38 580	38 250	219 000	800	5 245	500	1 500	43 010	264 325	(6.15)	4 300	48 120	575	3 640	38 500	—	875	3 635
			375	2 850			500	1 500	875	4 350	(4.97)					675			200
4/3	3 660	40 180	45 000	271 625	1 350	9 030	500	1 500	50 510	322 335	(6.38)	4 500	49 720	575	3 640	44 500	—	875	5 135
			375	2 850			500	1 500	875	4 350	(4.97)					675			200
11/3	4 500	46 430	45 000	271 625	1 495	10 165	500	1 500	51 495	329 720	(6.40)	4 500	49 720	575	3 640	45 000	—	1 000	5 495
			375	2 850			500	1 500	875	4 350	(4.97)					675			200
18/3	6 050	60 180	45 000	271 625	1 520	10 365	500	1 500	53 070	343 670	(6.48)	4 500	49 720	1 325	10 375	46 000	—	1 250	5 820
			375	2 850			500	1 500	875	4 350	(4.97)					675			200
25/3	6 250	61 900	45 000	271 625	9 940	79 950	500	1 500	61 690	414 975	(6.73)	4 500	49 720	1 325	10 375	52 000	—	1 500	8 190
			375	2 850	8 350	79 300	500	1 500	9 225	83 650	(9.07)					1 500			475
1/4	6 250	61 900	45 000	271 625	10 200	82 150	500	1 500	61 950	417 175	(6.73)	4 500	49 720	1 325	10 375	52 000	—	1 500	8 450
			375	2 850	9 000	87 900	500	1 500	9 875	92 250	(9.34)					1 500			500
22/4	6 250	61 900	45 000	271 625	10 200	82 150	550	1 825	62 000	417 500	(6.73)	4 500	49 720	1 325	10 375	52 000	—	1 500	8 500
			375	2 850	9 000	87 900	625	2 750	10 000	93 500	(9.35)					1 500			500

3. For Søndre vaarsildedistrikt.

Garnfisket.

a. Korsfjordens nordside — Fedje.

Midt i november 1905 begyndte man at drive efter silden udenfor Solsvik; før den tid havde intet forsøg kunnet gjøres for ruskeveir, og af samme grund maatte de fleste holde sig iland næsten hele december igjennem ogsaa.

Fisket, som hele tiden foregik omtrent 1 mil udenfor „Øigaren“, slog bedst til i januar — især i de første 14 dage af maaneden; senere tyndedes sildemængden langs denne kyststrækning, mens den nærmede sig værene udenfor Haugesund, og fiskerne spredtes. Men helt sluttede ikke drivgarnsfisket heroppe før midten af mars.

Ved denne drivning antages fanget i det hele 6 700 maal, hvoraf de 5 000 før den 21de januar; priserne 20—6 kr. pr. maal, i maalet 750—500 sild. I betragtning af det hyppige uveir betegnedes dette resultat som ganske tilfredsstillende; flere af skøiterne havde fisket for over 2 000 kroner hver. Størsteparten af silden isedes.

Den 10de januar fandtes i distriktet omtrent 850 fiskere — med 80 baade af ca. 40 maals drægtighed og 60 dæksfarkoster (hvoraf 3 dampbaade) paa 100 maals — 34 tons — drægtighed samt en 3 500 garn paa omkring 15×8 favne og med 20—22 omfars masker.

I begyndelsen af januar stod silden saa nær land, at man prøvede med sættegarn; men forgjæves. Først i de sidste dage af mars fornammes den paa natsæt langs Sotras vestside, omkring Glesvær og nordenom Algerøen; men kun svagt.

b. Mellem Hisken og Korsfjorden

fangedes i løbet af mars endel smaaafaldende sild, paa sættegarn, her og der; især omkring Melingsvaag (Bremnes) i ugen 4de—10de mars, ved Brandesund midt i maaneden og ved Stolmen—Selbjørnsøen i ugen 18de—24de mars. Priserne 6—9 kroner pr. maal; i maalet 750—900 sild.

Kun faa fremmede fiskere saaes her.

c. Smørsund—Hisken.

Den første vaarsildtrækning i dette distrikt fandt sted ved selve Espevær, paa Guldholm-flæet, den 19de februar, — før de egentlige fiskere

endnu var ankomne; som regel har vaarsilden i de senere aar ikke naaet land her før mars nemlig.

Men nu var signalet givet, og med hvalen og fuglen indlod fiskerne sig snarest i kamp om silden baade i Nord- og Søroerne og paa feltet omkring Mølstrevaagmundingen ogsaa. Allerede sidst i februar var Bømmelhavn ogsaa indesluttet af silden; omkring Lyngholmen gik alt med liv og lyst, indtil katastrofen om morgenen den 1ste mars mindede om, at livet ikke bare er leg. Silden gik imidlertid sin gang; snart stod den ikke alene langs Bømmeløens vestside, men ogsaa hele Bømmelen over — helt ind til det vertikalkan, som kan tænkes lagt mellem Høieste Siggen og Valestrand kirke. Og priserne holdt sig noksaa høie; arbeidet maatte altsaa fortsættes, navnlig paa begge sider af Bømmeløen, og først da mars maaned var omme, kunde ogsaa dette fiske meldes afsluttet.

Af opsynets optegnelser for hver dag hidsættes forøvrigt:

19de februar	}	etpar baade		tilsammen 250	maal
20de —					
21de —		100 baade	1—40—15		”
22de —		300 ”	0—36—14 ¹ / ₆		”
23de —		300 ”	0—32—10 ⁵ / ₆		”
24de —		550 ”	1/2—50—12 ² / ₃		”
26de —		38 ”	0—16—4 ¹ / ₂		”
27de —		560 ”	0—30—11 ³ / ₄		”
28de —		875 ”	0—40—9 ⁴ / ₅		”
1ste mars		115 ”	1—40—13 ² / ₃		”
2den —		350 ”	0—35—8 ¹ / ₂		”
3die —		500 ”	1—50—15		”
5te —		380 ”	1—60—7 ¹ / ₅		”
6te —		780 ”	0—40—7 ¹ / ₂		”
7de —		800 ”	1/2—45—9 ¹ / ₄		”
8de —		750 ”	0—40—7		”
9de —		550 ”	0—30—5		”
10de —		425 ”	0—18—2 ¹ / ₁₀		”
12te —		100 ”	0—16—2 ¹ / ₄		”
13de —		125 ”	0—12—3 ¹ / ₅		”
14de —		150 ”	0—10—2		”
15de —		125 ”	0—12—3 ³ / ₅		”
16de —		120 ”	0—8—2		”
17de —		100 ”	0—15—2 ¹ / ₂		”

I ugen 18de—24de mars fangedes ialt en 500 maal, helst smaafaldende, sild omkring Bømmeløen; ogsaa i den sidste uge af mars en mindre

smaasildfangst, ved Løklingsfjorden samt mellem Lyngholmen og Øklandsvaagen.

Snaue 4 % — 2 650 maal — af denne sild skrev sig fra aater, i Sørøerne 21de, 22de, 23de og 24de samt udenfor Nordøerne 27de februar; alt det øvrige fik man med sættegarn, — omtrent fjerdeparten af den 2den og 3die mars optagne sild „sjøstaaet“.

Priserne kr. 9.75—2.00 pr. maal; i maalet 570—940 sild.

Ifølge opsynets tællinger fandtes i dette distrikt:

28de februar: Langs fastlandet 650 fiskelag, 76 „seilere“, 54 kjøbefartøier (hvoraf 8 dampskibe), 12 landkjøbere og 8 ekspres-dampbaade.

Omkring Espevær 290 fiskelag, 33 „seilere“, 22 kjøbefartøier (hvoraf 5 dampskibe), 7 landkjøbere og 9 ekspres-dampbaade.

14de mars: Omkring Bømmeløen 220 fiskelag, 65 „seilere“, 40 kjøbefartøier (hvoraf 3 dampskibe), 12 landkjøbere og 8 ekspres-dampbaade.

d. Omkring Utsire

foregik det væsentligste fiske ivinter i tiden 21de januar—17de februar, i hvilke 4 uger der fangedes omtrent 3 000 maal — de 1 475 med drivgarn, 325 i aater og 1 200 med sættegarn; priserne 22—4 kroner pr. maal, i maalet 765—550 sild.

I drivningen, som afsluttedes den 6te februar, da man ikke længer kunde vente noget i rum sjø, deltog 25 farkoster, hvoraf 5 dampbaade og etpar motorkuttere; de mest monnende klatter fangedes etpar mil udenfor øen. — Aatefisket fandt sted omkring begyndelsen af februar — omtrent $\frac{1}{2}$ mil indenom øen. — Den 30te januar fornammes silden for første gang paa natsæt i Østmarken; hvalen havde da i omtrent 14 dage bebudet dens ankomst. Landfisket, som foregik omkring øens østre halvpart, maatte forøvrigt afsluttes, da de bedste resultater kunde imødesees — ikke alene for veirets skyld, men endmer fordi afsætning derude viste sig umulig, efterat fisket var begyndt omkring Skudenes og Røvær.

Ved Utsire 24de januar: 30 fiskelag, hvoriblandt 5 dampbaade og 3 motorkuttere;

—:— 7de februar: 50 fiskelag, 4 „seilere“, 2 kjøbefartøier (dampskibe) og 1 ekspres-dampbaad.

e. Omkring Urter

fandt fiske ikke sted i vinter; idet silden drog forbi, tillod veiret heller ikke folk at holde til under disse barske holmer.

f. Omkring og søndenom Kvitingsøerne

udrettedes intet i slutningen af januar; efter natten til den 5te februar, da nogle faa farkoster 1 mil vestenfor Kvitingsøerne fik 1—13 maal, ophørte ogsaa forsøgene med drivgarn ivinter ganske.

Den 12te februar viste en aate sig i nærheden af Huggesundet ($\frac{1}{2}$ mil søndenom selve Kvitingsø), og her fik de faa tilstedeværende lag i løbet af de følgende 5 døgn tilsammen en 200 maal paa sættegarn.

Prisen for nævnte drivgarnsild 16; for sættegarnsilden derimod kun 7—5 kroner pr. maal, idet kjøberne allerede havde fuldt op at bestille paa andre steder. I maalet 700—590 sild.

g. Udenfor Karmøens vest-, syd- og østside.

Med undtagelse af de ialt 25 maal, som etpar drivgarnsfarkoster nætterne til 30te januar og 1ste februar fik et stykke sydvestenom Ferkingstadøerne, og de 50 maal, som 4 baade den 13de februar tog i en aate, paa Vikevaagen ved Skudenes, fangedes de af vaarsildopsynet for dette distrikt ivinter opførte 25 000 maal garnsild „paa sæt“; under Karmøens vestsiden fik man intet, — sætterierne strakte sig langs øens sydsiden og fra Skudenes opover mod Kopervik:

$\frac{10}{2}$	60	baade omkring sydostpynten af Gjeitungerne	$\frac{1}{2}$ —10—	$3\frac{3}{4}$ maal
$\frac{13}{2}$	70	— mellem Syre og Gjeitungerne	$\frac{1}{2}$ —20—	$7\frac{3}{4}$ ”
$\frac{14}{2}$	125	— mellem Syre og Skudenes	2—25—12	”
$\frac{15}{2}$	175	— — — — —	$\frac{1}{2}$ —24— $14\frac{1}{4}$	”
$\frac{16-17}{2}$	160	— — — — —	2—20— $13\frac{1}{3}$	”
$\frac{19}{2}$	80	— mellem Gjeitungerne og Skudenes.	6—40— $18\frac{3}{4}$	”
$\frac{20}{2}$	175	— omkring Skudenes	8—30—16	”
$\frac{21}{2}$	200	— — — — —	1—20— $8\frac{1}{2}$	”
$\frac{22}{2}$	225	— mellem Gjeitungerne og Kopervik.	$\frac{1}{2}$ —28—10	”
$\frac{23}{2}$	225	— — — — —	$\frac{1}{4}$ —40— $15\frac{1}{2}$	”
$\frac{24}{2}$	250	— langs begge sider af Karmsundet søndenom Kopervik	1—25— 6	”
$\frac{27}{2}$	180	— Do. Do.	0—20— 2	”
$\frac{28}{2}$	325	— Do. Do.	$\frac{1}{2}$ —35— $11\frac{1}{7}$	”
$\frac{2-3}{3}$	225	— Do. Do.	tilsammen 625	”

Endel af den efter stormene 16de februar og 1ste mars trukne sild „sjøstaaet“.

Priserne 10—4.50 kroner pr. maal; i maalet 560—775 sild.

I ugen 4de—10de mars svag fornemmelse i strøget mellem Kopervik og Store-Bokn.

- Tilstede 21de februar: 275 fiskelag, 30 seilere, 56 kjøbefartøier (hvoriblandt 9 dampskibe) og 17 landkjøbere.
 — 28de februar: 400 fiskelag, 26 seilere, 9 kjøbefartøier (hvoriblandt 4 dampskibe) og 10 landkjøbere.

h. Omkring Fæøen

fik man ikke stort iaar. Ialt kun en 6 000 maal, hvoraf de 100 fra en aate søndenom været den 13de februar; resten paa sættegarn:

13/2	80	baade langs værets vestsiden	0—10— 3	maal
14/2	500	—	—s—	0—20— 6 ”
15/2	500	—	—s—	0—12— 2 1/2 ”
16-17/2	425	—	—s—	0—10— 1 1/2 ”
19/2	140	— ved Kvaløens østside	0—25— 4	”
20-22/2	250	—	—s—	0— 8— 2 1/4 ”

Priserne 9—4.50 kroner pr. maal; i maalet 565—620 sild.

Tilstede 14de februar: 550 fiskelag, 34 „seilere“, 17 kjøbefartøier (heraf 3 dampskibe) og 7 landkjøbere.

i. Omkring Røvær

stod ogsaa fisket kun en 8 dage paa; men der udrettedes en god del alligevel. Ikke fuldt 4 % af efternævnte fangster skrev sig fra aater, hovedmassen fik man med sættegarn:

12/2	200	baade langs værets vest- og nordside	1/2—35—10	maal
13/2	750	—	—s—	1/3—40—12 ”
14/2	800	—	—s—	2—55—18 3/4 ”
15/2	750	— langs værets syd-, vest- og nordside	2—45—16	”
16/2	600	—	—s—	0—30— 9 ”
17/2	600	—	—s—	0—40—10 ”
19/2	300	—	—s—	0—30— 5 ”
20-21/2	250	— omkring været	0—12— 1 ”

Af fangsten den 17de februar vel 2000 maal „sjøstaaet“ sild.

Priserne 9.50—5.50 kroner pr. maal; i maalet 550—750 sild.

14de februar tilstede: 950 fiskelag, 120 „seilere“, 50 kjøbefartøier (hvoraf 6 dampskibe), 17 landkjøbere og 19 ekspres-dampbaade;
 21de februar tilstede: 10 fiskelag, 2 „seilere“ og 12 kjøbefartøier.

j. Mellem Helgenes—Avaldsnes kirke og Smørsund.

En lørdag eftermiddag, den 17de februar, laa Kraakeskjærene som nedsnæede; fuglemasser havde stuvet sig sammen paa dem, og dermed

vidste man, at silden nærmede sig. De følgende dage kunde man ogsaa fra fastlandet se silden danse ind i baadene; især midt i ugen 18de—24de februar gik det livlig til. Den overveiende del af fangsten, hvoraf omtrent en tiendepart toges i aater — resten paa sættegarn, trakkes i strøget nærmest omkring Skaareholmerne — Bleiskjærene — Ramsholmerne; lige under fastlandet blev der ikke stort af iaar heller, naar undtages natsætfangsten paa Garsviken den 22de.

$19\frac{1}{2}$	300	baade paa strækningen omkring Karmøens nordpynt—Ramsholmerne	0—60—12	maal
$20\frac{1}{2}$	750	— Do.	Do.	$\frac{1}{3}$ —45—12 „
$21\frac{1}{2}$	900	— Do.	Do.	$\frac{1}{2}$ —50—14 „
$22\frac{1}{2}$	1 000	— Do.	Do.	$\frac{1}{3}$ —50—13 $\frac{1}{4}$ „
$23\frac{1}{2}$	1 000	— Do.	Do.	0—30— 8 $\frac{1}{4}$ „
$24\frac{1}{2}$	750	— Do.	Do.	0—30— 6 „

Da man havde gjort sig fortrolig med, at silden havde det usedvanlig travlt iaar, faldt det ingen ind at prøve mer efter den i dette distrikt; fra Espevær hørtes jo ogsaa daglig om godt fiske.

Tilstede 21de februar: 1 150 fiskelag, 150 „seilere“, 110 kjøbefartøier (hvoraf 14 dampskibe), 140 landkjøbere og 35 ekspres-dampbaade.

k. Mellem Lindesnes og Aænsire.

Udenfor Lodshavn og paa Listerfjorden gjordes fra nogle faa skøiter endel forsøg med drivgarn i sidste halvpart af januar og i begyndelsen af februar; men uden synderlig opmuntrende resultat, idet der kun undtagelsesvis kunde faaes saa meget som etpar maal i en dræt. Det urolige veir gjorde ogsaa, at man ikke lagde sig større i sælen.

Efter en længere pause begyndte endel i slutningen af mars med sættegarn omkring Farsund; men den smaasild, som derved fangedes, viste sig kun i fersk tilstand mulig til menneskeføde.

Hele sildefangsten for denne kyststrækning kan saaledes ikke sættes høiere end til en 250 maal. Af denne helst smaafaldende sild betaltes den med drivgarn tagne halvpart med 18—20, resten stykkevis med optil 8 kroner pr. maal.

Notfisket.

a. Med strandnøter.

Hvor der stængtes, (antal stæng)	Naar laasene		Den bergede notsilds		Gjennemsnitlige pris (pr. maal)	
	sattes	tømtes	mængde (i maal)	»kvalitet« (antal sild i maaltønden)		
Smørsund—Hisken	I Smørsund, (1)	27/2	21/3	900	660—940	13.33
	Do., (1)	”	24/3	1 750		10.84
	Do., (1)	”	24/4	2 250		10.50
	Do., (1)	”	5/4	420		10.50
	I Mølstrevaagen, (1)	”	4/4	700		20.00
	Do., (1)	”	26/3	5 000		11.25
	Do., (1)	”	21/3	2 000		20.00
	I Ryvardsviken, (1)	”	1/3	500		9.00
	Do., (1)	”	”	200		9.00
	Ved Lyngholmen, (1)	”	”	350		8.00
	Do., (1)	”	3/4	3 355	10.00	
	I Mølstrevaagen, (1)	28/2	28/2	100	9.00	
	Ved Lyngholmen, (1)	3/3	5/3	1 350	8.00	
	Paa Guldholfmflæet (Espevær), (1)	20/2	7/3	25	8.50	
	Paa Svartesjøen (Do.), (1)	21/2	2/5	2 025	16 ² / ₃	
	Ved Espeværs nordside, (1)	23/2	15/5	425	30.59	
	I Nordøerne pr. Espevær, (1)	24/2	28/2	2 000	11.66	
	Paa Guldholfmflæet (Espevær), (1)	26/2	27/2	600	11.66	
	Do. (Do.), (1)	”	28/2	650	11.66	
	Do. (Do.), (1)	”	”	500	10.00	
	Do. (Do.), (1)	27/2	27/2	30	11 ² / ₃	
	I Dørøundet (Espevær), (1)	28/2	28/2	60	7.50	
	Do. (Do.), (1)	2/3	6/3	1 860	11 ² / ₃	
	Ved Espeværs nordside, (1)	”	5/3	900	11 ² / ₃	
	Paa Svartesjøen (Espevær), (1)	4/3	15/3	2 575	8.30	
	I Dørøundet (Do.), (1)	”	10/5	3 600	10.00	
	Paa Svartesjøen (Do.), (1)	5/3	8/3	1 500	6.60	
	I Vespestadvaagen, (1)	28/2	6/3	960	10.00	
I Grotlefjorden, (1)	”	29/3	3 960	9.91		
I Vespestadvaagen, (1)	1/3	3/4	960	9.00		
Do., (1)	”	15/3	550	11.66		
Do., (1)	”	7/3	670	11.70		
Do., (1)	2/3	10/5	5 000	7.00		
Do., (1)	”	6/3	370	9.20		
Do., (1)	3/3	7/3	2 400	8.50		
Do., (1)	”	10/3	1 540	8.30		
I Vikafjorden, (1)	”	19/3	3 000	11.80		
I Nøklingsvaagen, (1)	”	31/3	1 280	12.50		

700—785

680—780

	Naar laasene		Den bergede notsilds		Gjennemsnitlige pris (pr. maal)	
	sattes	tømtes	mængde (i maal)	"kvalitet" (antal sild i maaltønden)		
Hvor der stængtes, (antal stæng)						
Simørsund—Hisken	Ved Gjeitung, (1).....	3/3	7/3	675	680—780	7.60
	I Vespestadvaagen, (1)	5/3	"	660		9.20
	Do., (1)	"	14/3	1 200		9.00
	Do., (1)	"	10/3	1 500		8 1/3
	I Vikafjorden, (1)	"	14/3	2 100		8.30
	Do., (1)	"	"	1 600		8.50
	I Nøklingsvaagen, (1).....	"	6/4	4 665		6.00
	I Nøklingsholmerne, (1)	"	14/3	650		6.24
	I Særefjorden, (1)	6/3	7/3	960		7.00
	I Bømmelhavn, (1).....	2/3	11/4	5 125		7.02
	Udenfor Bømmelhavn, (1)	3/3	24/3	5 000	12.50	
	Ved østiden af Rundøen, mellem Langevaag og Vorlandsvaag, (1)	"	2/4	5 400	13 1/3	
	Do. Do., (1)	"	14/3	1 500	9.20	
	Udenfor Bømmelhavn, (1)	"	9/3	3 935	7.80	
	Do. Do., (1)	4/3	6/3	820	7.50	
	Do. Do., (1)	"	9/3	40	7.70	
	Do. Do., (1)	"	14/3	2 100	7.70	
	I nærheden af Langevaag, (1)	"	10/3	3 600	7.70	
	I Rauneviken, (1).....	"	"	600	6 2/3	
	I Hjartnesvaagen, (1)	"	16/3	5 400	10.00	
	Do., (1)	"	10/3	720	8.30	
	Østenom Hjartnesvaagen, (1).....	"	16/3	540	10.00	
	I nærheden af Langevaag, (1).....	5/3	5/3	160	7.50	
	Do. Do., (1).....	"	21/3	1 700	10.00	
	Do. Do., (1).....	"	22/3	2 200	10.00	
I Langevaagen, (1).....	"	20/3	2 000	12.50		
Do., (1).....	"	15/3	1 060	8.60		
Do., (1).....	"	8/3	700	6.50		
I skjærene ved indl. til Vorlandsvaagen, (1)	"	9/3	775	6.00		
Do. Do., (1)	"	"	420	6.00		
Ved Andal, (1)	"	6/3	200	6.50		
Do., (1)	"	10/3	670	6.50		
Ved Strømøens nordende, (1)	"	20/3	800	13.75		
I Dysviken, (1).....	"	17/3	1 560	12.50		
Do., (1).....	"	26/3	500	13.75		
I Nautsundet, ved Bærøen, (1)	"	24/3	2 650	9.00		
Mellem Hisken og Korsfjorden	I Melingsvaagen, Bremnes, (1)	6/3	7/3	40	700—1 100	7.50
	I Frufokosen pr. Brandesund, (1).....	7/3	17/3	1 200		7.00
	I Teineviken Do., (1).....	"	22/3	775		7.60
	I Gjeitingviken (Stolmen), (1)	14/3	16/3	60		8.00
	I Stolmevaagen, (1)	15/3	20/3	120		8.00

		Hvor der stængtes, (antal stæng)		Naar laasene		Den bergede notsilds		Gjennemsnitlige pris (pr. maal)
		sattes	tømtes	mængde (i maal)	»kvalitet« (antal sild i maaltenden)			
Mellem Hisken og Korsfjorden	I Haatvaagen (Selbjørnsøen), (1)	15/3	21/3	20	700—1 100	8.00		
	Paa Hanøosen pr. Brandesund, (1).....	16/3	19/3	100		8.00		
	Do. Do., (1).....	”	”	25		9.00		
	Paa Eidøbogen pr. Brandesund, (1).....	”	17/3	130		8.50		
	Paa Hanøosen Do., (1).....	17/3	21/3	100		9.00		
	I Gjeitingviken (Stolmen), (1)	19/3	20/3	60		8.00		
Utsire	Ved Kirkesundet pr. Brandesund, (2)	26/3	27/3	120	750—780	12.00		
	I Østmarken, (1).....	6/2	9/2	100		18.00		
	I Nordvikvaagen, (1).....	12/2	5/3	4 560		10.83		
	Do., (1).....	14/2						
	Do., (1).....	13/2						
	Do., (1).....	14/2	28/2	3 200		10.00		
	I Tuavaagen, (1).....	13/2	18/4	1 400		13.75		
	I Nordvikvaagen, (1).....	19/2	28/2	1 400		10.00		
	Do., (1).....	”						
	Omkring Karmøens vest-, syd- og østside (Omkring Skudenes)	I Nessegabøet, (1)	17/2	20/2		1 750	725—850	7.50
Ved Vikevaagen, (1)		”	30/4	1 375	10.00			
Do., (1)		”	22/2	200	7.50			
Do., (1)		”	24/4	200	7.50			
Do., (1)		18/2	18/3	400	7.00			
Do., (1)		19/2	21/2	450	7.00			
Ved Beiningen, (1).....		”	22/2	3 450	7.50			
Ved Lakseskjæret, (1).....		”	8/3	5 500	7.40			
I nærheden af Svortingens, (1).....		”	23/2	1 000	4.50			
Do. Do., (1).....		”	25/2	2 600	8.00			
Do. Do., (1).....		”	10/5	1 265	8.00			
Ved Blixskjæret, (1)		”	21/4	1 400	8.00			
I nærheden af Svortingens, (1).....		20/2	22/2	400	7.00			
Do. Do., (1).....		”	18/4	1 100	11.70			
Do. Do., (1).....		21/2	23/2	500	7.00			
Do. Do., (1).....		”	11/5	4 200	7.74			
Fæ-øen	Ved Løvøens sydpunt, (1)	23/2	23/2	100	700	8.00		
	Udenfor Tømmervik—Sørstokke, (1)	26/2	27/2	250		7.00		
	Do. Do., (1)	27/2	27/2	100		10.85		
	Do. Do., (1)	”	28/3	900		10.85		
	Do. Do., (1)	”	6/3	360		12.50		
	Ved Lamholmen, (1)	14/2	15/2	325		8.00		
	Ved Kvernviken, (1)	15/2	17/2	15		11 ² / ₃		
	Paa Sandsundflæet, (1)	12/2	13/2	100		13.30		
Røvær	I Kraakevaagen, (1).....	”	19/2	850	710—810	13.30		
	Ved Ravnareiret, (1)	”	13/2	100		13.30		
	I Vardeviken, (1)	”	14/2	2 400		13.30		

Hvor der stængtes, (antal stæng)		Naar laasene		Den bergede notsilds		Gjennemsnitlige pris (pr. maal)		
		sattes	tømtes	mængde (i maal)	„kvalitet“ (antal sild i maaltønden)			
Røvær	Ved Storestrømmen, (1)	12/2	13/2	50	710—810	13.30		
	I Kraakevaagen, (1)	„	19/2	600		12.50		
	Do., (1)	13/2	„	780		12.50		
	Ved Bjørkevær, (1)	„	14/2	900		13.00		
	Do., (1)	14/2	„	520		11.66		
	I Buholmsundet, (1)	„	„	30		11.66		
	Do., (1)	„	19/2	170		12.50		
	Ved Gitterøhavn, (2)	20/2	25/4	2 750		10.50		
	Mellem Helgenes—Avaldsnes kirke og Smørsund	I Malmbugten, (1)	19/2	21/2		2 400	810—900	7.50
		Udenfor Aarebrot, (1)	21/2	18/5		1 375		13.09
I Bleiviken, (2)		22/2	22/2	150	7.00			
Ved Boxehavn, (1)		23/2	24/2	1 250	7.50			
I Skifteviken, (1)		„	„	1 375	8.00			
I Smørsund, (2)		„	24/4	1 525	27.41			
Do., (1)		„	5/4	850	19.76			
Do., (1)	24/2	27/2	550	12.00				
Do., (1)	27/2	20/4	3 025	11.90				

Ialt 183 500 maal sild fik man altsaa op med strandnøterne.

Man havde mistet meget ogsaa: Ved Utsire den 9de februar, ved Skudenes den 16de s. m. og paa strækningen Mølstrevaagen—Lyngholmen samt omkring Espevær den 1ste mars, for uveirs skyld; derhos skylder en hel del sild ujevn bund paa kastepladsene sin frihed, — i Hjartnesvaagen (Bømmeløens østside) tabtes af denne grund saa godt som fuldstændig en til en 10 000 kasser takseret laas.

Opsynets onsdags-tællinger udviser følgende fordeling af fiskelagene:

Hvor	Naar						
	7/2	14/2	21/2	28/2	7/3	14/3	21/3
Ved Utsire	35	25	—	—	—	—	—
Omkring Karmøens vest-, syd og østside	67	62	134	75	50	—	—
Ved Fæøen	18	228	79	—	—	—	—
Ved Røvær	26	100	16	—	—	—	—
Mellem Helgenes—Avaldsnes kirke og Smørsund ..	—	8	80	—	—	—	—
Smørsund—Hisken	—	—	—	258	265	245	—
Mellem Hisken og Korsfjorden	—	—	—	—	—	35	50

b. Med posenøter

har man, som bekjendt, forfulgt vaarsilden tidligere ogsaa; men vistnok aldrig med saapas resultat som iaar, da 12 fiskelag, med 11 dampskibe og 1 gasmotorkutter, i tidsrummet 12te februar—10de mars og paa strækningen Røvær—Fæøen—Smørsund—Hisken fangede ialt en 6 500 maal sild (priserne 7—13.75 kroner pr. maal, i maalet 750—975 sild).

I henhold til konferencer med forskjellige fiskeformænd har løjtnant Jørgensen, der bl. a. havde i opdrag at samle de indkomne udtalelser om de paa dette omraade indvundne erfaringer, og opsynsassistent Weltzien bemærket følgende:

„De fordringer, der stilles til fartøiet,

„kan i korthed sammenfattes i følgende: 1) Let manøvrerbare; 2) klart „fordæk med saa lidet overbygninger, broer, davider o. s. v. som muligt, „da alt dette hindrer haavningen; 3) gode wincher; 4) fartøiet bør ikke „være for høit paa vandet, for haavningens skyld. Alle disse egenskaber „synes at være tilstede for „Heim“s vedkommende, der af mange be- „tragtedes som typen paa en posenotbaad; den er bygget efter model „af engelske trawlere, og som et eksempel paa hurtig haavning kan „nævnes, at den haavede 285 maal sild paa 1½ time. Gaar haavningen „langsomt, vil silden, om noten er fuld, begynde at dø, synke ned, og „derved sprænge noten. For de 2 hvalfangeres vedkommende klagedes „over den store winch, der optog altfor meget plads paa fordækket; un- „der haavningen paa disse fyldtes vandballasttankerne, da de ellers er „temmelig høie paa vandet.

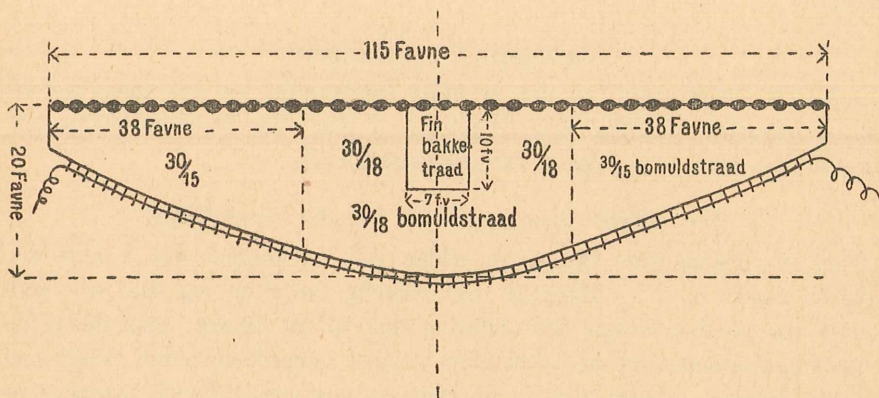
„Posenotbaadene

„er der ikke stort at sige om, da de alle er af omtrent ens konstruktion. „En hurtigvirkende winch til at „snurpe“ vilde dog være meget ønskelig, „da man i saa tilfælde vilde kunne spare 2 à 3 mand paa besætningen; „men prisen, der dreier sig omkring 200 dollars (amerikansk model), „havde afskrækket folk fra at anskaffe den. Der var dog tanke paa at „anskaffe saadan til næste aar. — Baadmerkerne bør her sættes agterud, „ikke forud, forat ikke noten under udkastningen skal beskadiges af dem „samt for at undgaa, at merkerne rives op, naar begge baade mødes „med notens ender.

„De iaar anvendte posenøter har ikke været hensigtsmæssige for vaarsild-
„fisket,

„naar undtages „Elin“s not, der ikke har været sprængt en eneste gang, „mens alle de andre en eller flere gange har revnet under brugen; disse

„sidste er beregnede paa fisket ved Island, hvor man ikke resikerer at „faa noten saa fuld, som man kan faa den under vaarsildefisket, hvorfor „noten ogsaa kan være større. Ved et tilfælde kom „Elin“ til at kappe „af sin not fra 150 til 115 favne, og denne længde synes at være mer „end stor nok. Da samtlige fiskeformænd var enige om, at „Elin“s not „var typen paa en vaarsildenot, efter hvilken de vilde indrette sine egne „nøter til næste aar, hidsættes en skitse af „Elin“s not, der var af bom- „uldstraad i modsætning til de øvrige, der var af hampetraad: Denne „not adskiller sig fra de øvrige deri, at den er af bomuldstraad, og at „midtpartiet har en egen konstruktion, der gjør den tilstrækkelig sterk „til at taale presset af fuld not. Længden af dette midtparti, der paa „de øvrige var 10 favne, var paa „Elin“s not kun 7 favne; dybden der- „imod var den samme — nemlig 10 favne. I „Elin“s not er midtpartiet „af fin bakketraad, medens de andre anvender grov hampetraad. Traad-

„dimensionerne i enderne af noten er 30/15 traad yderst (38 favne), „forøvrigt 30/18. Maskestørrelsen for alle: nye 28 omfar, der ved brug „har tøiet sig til ca. 30 omfar. — Aarsagen til alle de nævnte notspræng- „ninger laa i for svagt midtparti og for stort kvantum sild i noten, lige- „som ogsaa ikke hurtig nok „snurping“ giver silden anledning til at faa „rendesprang og derved gaa tilbunds med hele noten; en af formændene „sagde saaledes, at han 2 gange skjønte, at der var formeget sild i no- „ten, — men lagbaadene kviede sig saa længe for at slippe noget ud, „at det blev for sent. En moderat længde paa noten vil forebygge „dette.

„Det vigtigste moment ved udrustningen af et posenotfartøi er dog mand- „skabets dygtighed.

„Størrelsen kan variere fra 15 til 17 mand, alt efter mandskabets „beskaffenhed; dog bør den ikke være under 15 mand. Helst bør man

„naturligvis have øvede folk, og i en og samme besætning bør der ikke findes over en 4—5 uøvede mand; men hovedvegten maa lægges paa „at faa voksne, kraftige mænd, der forstaar at snu sig i en snever vending. Daarligt og uøvet mandskab er den væsentlige grund til lagslutning mellem de enkelte fiskelag iaar; det viste sig nemlig snart, at besætningen simpelthen ikke greiede at faa ud noten kvikt nok, og de „bedste mænd fra hvert lag maatte derfor sammen ro ud noten, hvilket „er et meget tungt arbejde, — og kraftige mænd er derfor her paa sin „rette plads. Har man nu en gang for mange uøvede mænd, maa det „sterkt anbefales i begyndelsen at drive regulære øvelser med udkastning „af noten og efterfølgende „snurping“, til hver mand fuldtud kjender sit „arbejde; uden dygtigt mandskab nytter det ikke, selv om man har aldrig saa gode greier ellers at fare med, — navnlig en af fiskerformændene tillagde mandskabet hovedskylden for det magre resultat „iaar.

„Interessen for posenotfisket

„er blevet meget sterk, og det er høist sandsynligt, at der næste aar vil „blive udrustet adskillig flere fartøier end iaar; det gjennemsnitlige udbytte iaar maa jo betegnes som tilfredsstillende.

„Fra enkelte strandnotfiskere har der været klaget

„over, at „posenøterne skræmmer silden væk og stopper den i dens indsig til sund“ o. s. v. Hvorvidt det virkelig forholder sig saa, har man „efter vor mening endnu ikke erfaring nok til at afgjøre; men det turde „være hensigtsmæssigt for eftertiden at have opmærksomheden rettet paa „dette forhold, efterdi det er antydnet, at posenotlag burde forbydes at „drive fiske paa felter som Karmsundet f. eks. — og henvises til det „aabne hav som deres rette fangstfelt.

„Garnfiskerne ogsaa

„har udtalt sig i beklagende retning med hensyn til posenotdampernes „nærgaaenhed saavel ved landsættereri som under aatefiske.“

Af foranstaaende og iagttagelser forøvrigt fremgaar følgende tabel over fangstens størrelse og tilgodegjørelse efter 20de januar 1906:

Lister og Mandal amt	Kvantum (i maal)												Garnsild Notssild					Værdi (i kroner)					Garnsild Notssild (kvantum, i maal)				
	Stavanger amt												Søndre-Bergenhus amt					Tilsammen for Søndre vaarsildedistrikt	(Middelpriis)	Af silden er fanget		Til eksport			Til hjemme-forbrug		
	Lindesnes—Aaensire	Aaensire—Kvitingsøerne	Utsire	Urter	Karmøens vest-, syd- og østside	Fæøen	Røvær	Mellem Helgenes—Avaldsnes kirke og Smørsund	Smørsund—Hisken	Mellem Hisken og Korsfjorden	Korsfjordens nordside—Fødje	ved drivning med posenøter	i aater	Saltet	Røget	Iset											
25 480.00	—	810 14 850.00	—	—	—	—	—	—	—	350 6 160.00	1 185 21 490.00 (18.14)	1 185 21 490.00	—	—	1 125 60												
75 1 425.00	—	1 640 27 825.00	—	25 375.00	—	—	—	—	—	600 10 160.00	2 340 39 785.00 (17.00)	2 010 34 810.00 300 4 525.00	—	—	2 250 90												
125 2 425.00	50 800.00	2 455 37 835.00	—	250 2 525.00	—	—	—	—	—	750 12 400.00	3 630 55 985.00 (15.42)	2 425 41 010.00 325 4 875.00	—	—	3 500 130												
125 2 425.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	7 000 43 350.00	5 250 35 280.00	49 500 330 775.00	—	—	—	1 150 15 825.00	66 275 470 040.00 (7.00)	2 825 44 435.00 2 450 21 190.00	38 000	75	20 000 8 200												
125 2 425.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	100 1 800.00	940 8 475.00	5 450 63 100.00	—	—	—	1 250 16 625.00	9 690 105 540.00 (10.89)	1 400 13 300.00	—	—	9 500 190												
125 2 425.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	20 250 146 900.00	6 000 40 140.00	51 250 346 100.00	51 250 429 315.00	16 250 139 475.00	—	1 250 16 625.00	149 625 1 163 365.00 (7.78)	2 925 45 235.00 9 950 82 415.00	107 500	250	27 500 14 375												
125 2 425.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	15 000 111 805.00	940 8 475.00	7 800 96 888.00	6 525 52 250.00	1 500 15 745.00	—	1 400 17 825.00	39 165 362 463.00 (9.25)	4 250 41 870.00	—	—	37 500 1 665												
125 2 425.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	24 875 187 500.00	6 000 40 140.00	51 250 346 100.00	51 250 429 315.00	43 750 346 975.00	—	1 400 17 825.00	181 900 1 412 665.00 (7.77)	3 075 46 435.00 10 100 83 720.00	132 000	500	30 000 19 400												
125 2 425.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	16 250 121 055.00	940 8 475.00	7 800 96 888.00	7 075 58 850.00	8 490 87 315.00	—	1 700 19 925.00	49 555 466 948.00 (9.42)	5 000 49 745.00	—	—	47 500 2 055												
125 2 425.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	25 000 188 250.00	6 000 40 140.00	51 250 346 100.00	51 250 429 315.00	68 750 501 775.00	250 1 750.00	1 700 19 925.00	207 575 1 572 065.00 (7.57)	3 375 48 535.00 10 100 83 720.00	154 000	1 000	32 500 20 075												
125 2 425.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	16 750 124 719.00	940 8 475.00	7 800 96 888.00	7 075 58 850.00	46 445 421 497.00	40 300.00	1 700 19 925.00	88 310 807 914.00 (9.15)	6 500 65 500.00	—	—	85 000 3 310												
200 3 000.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	25 000 188 250.00	6 000 40 140.00	51 250 346 100.00	51 250 429 315.00	70 625 514 950.00	1 000 7 000.00	1 700 19 925.00	210 200 1 590 490.00 (7.57)	3 375 48 535.00 10 100 83 720.00	155 000	1 500	33 000 20 700												
225 3 175.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	17 500 131 663.00	940 8 475.00	7 800 96 888.00	7 075 58 850.00	73 715 712 809.00	1 500 10 845.00	1 700 19 925.00	117 790 1 116 715.00 (9.48)	6 500 65 500.00	5 000	—	108 000 4 790												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	9 260 97 185.00	940 8 475.00	7 800 96 888.00	7 075 58 850.00	93 660 936 751.00	2 630 19 700.00	1 750 20 200.00	211 775 1 601 615.00 (7.56)	3 375 48 535.00 10 100 83 720.00	155 000	1 750	33 000 22 025												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	19 000 144 974.00	940 8 475.00	7 800 96 888.00	7 075 58 850.00	101 835 1 022 405.00	2 750 21 140.00	1 750 20 200.00	140 365 1 362 823.00 (9.71)	6 500 65 500.00	9 000	—	126 500 4 865												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	25 000 188 250.00	6 000 40 140.00	51 250 346 100.00	51 250 429 315.00	71 250 518 000.00	2 000 15 000.00	1 750 20 200.00	211 975 1 602 565.00 (7.56)	3 375 48 535.00 10 100 83 720.00	155 000	1 750	33 000 22 225												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	19 000 144 974.00	940 8 475.00	7 800 96 888.00	7 925 75 650.00	108 325 1 079 905.00	2 750 21 140.00	1 750 20 200.00	148 660 1 449 917.00 (9.75)	6 500 65 500.00	10 000	—	133 700 4 960												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	25 000 188 250.00	6 000 40 140.00	51 250 346 100.00	51 250 429 315.00	71 250 518 000.00	2 000 15 000.00	1 750 20 200.00	212 000 1 602 725.00 (7.56)	3 375 48 535.00 10 100 83 720.00	155 000	1 750	33 000 22 250												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	19 000 144 974.00	940 8 475.00	7 800 96 888.00	7 925 75 650.00	111 950 1 105 405.00	2 750 21 140.00	1 750 20 200.00	156 000 1 524 217.00 (9.77)	6 500 65 500.00	10 000	—	141 000 5 000												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	9 500 100 485.00	940 8 475.00	7 800 96 888.00	7 925 75 650.00	111 950 1 105 405.00	2 750 21 140.00	1 750 20 200.00	212 000 1 602 725.00 (7.56)	3 375 48 535.00 10 100 83 720.00	155 000	1 750	33 000 22 250												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	25 000 188 250.00	6 000 40 140.00	51 250 346 100.00	51 250 429 315.00	71 250 518 000.00	2 000 15 000.00	1 750 20 200.00	159 865 1 553 017.00 (9.71)	6 500 65 500.00	10 000	—	144 865 5 000												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	10 660 116 435.00	940 8 475.00	7 800 96 888.00	10 950 111 650.00	112 950 1 112 405.00	2 750 21 140.00	1 750 20 200.00	212 000 1 602 725.00 (7.56)	3 375 48 535.00 10 100 83 720.00	155 000	1 750	33 000 22 250												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	25 000 188 250.00	6 000 40 140.00	51 250 346 100.00	51 250 429 315.00	71 250 518 000.00	2 000 15 000.00	1 750 20 200.00	168 550 1 645 087.00 (9.76)	6 500 65 500.00	10 000	—	153 550 5 000												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	10 660 116 435.00	940 8 475.00	10 050 120 513.00	12 475 153 450.00	117 225 1 160 105.00	2 750 21 140.00	1 750 20 200.00	212 000 1 602 725.00 (7.56)	3 375 48 535.00 10 100 83 720.00	155 000	1 750	33 000 22 250												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	25 000 188 250.00	6 000 40 140.00	51 250 346 100.00	51 250 429 315.00	71 250 518 000.00	2 000 15 000.00	1 750 20 200.00	178 600 1 775 500.00 (9.94)	6 500 65 500.00	10 000	—	163 600 5 000												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	10 660 116 435.00	940 8 475.00	10 050 120 513.00	12 475 153 450.00	119 225 1 183 780.00	2 750 21 140.00	1 750 20 200.00	212 000 1 602 725.00 (7.56)	3 375 48 535.00 10 100 83 720.00	155 000	1 750	33 000 22 250												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	26 250 208 927.00	940 8 475.00	10 050 120 513.00	12 475 153 450.00	119 225 1 183 780.00	2 750 21 140.00	1 750 20 200.00	182 350 1 812 720.00 (9.94)	6 500 65 500.00	10 000	—	167 350 5 000												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	25 000 188 250.00	6 000 40 140.00	51 250 346 100.00	51 250 429 315.00	71 250 518 000.00	2 000 15 000.00	1 750 20 200.00	212 000 1 602 725.00 (7.56)	3 375 48 535.00 10 100 83 720.00	155 000	1 750	33 000 22 250												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	10 660 116 435.00	940 8 475.00	10 050 120 513.00	12 475 153 450.00	123 825 1 226 780.00	2 750 21 140.00	1 750 20 200.00	188 200 1 865 395.00 (9.91)	6 500 65 500.00	10 000	—	173 200 5 000												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	27 500 218 602.00	940 8 475.00	10 050 120 513.00	12 475 153 450.00	123 825 1 226 780.00	2 750 21 140.00	1 750 20 200.00	212 000 1 602 725.00 (7.56)	3 375 48 535.00 10 100 83 720.00	155 000	1 750	33 000 22 250												
250 3 335.00	250 2 050.00	3 000 40 335.00	—	25 000 188 250.00	6 000 40 140.00	51 250 346 100.00	51 250 429 315.00	71 250 518 000.00	2 000 15 000.00	1 750 20 200.00	190 000 1 896 395.00 (9.98)	6 500 65 500.00	10 000	—	175 000 5 000												

Vaartorskefisket i 1906 i Nordre-Bergenhus og Søndre vaarsildedistrikt

bidrog ikke uvæsentlig til vedkommendes udkomme; nogen stor rolle kunde det dog ikke spille, bl. a. fordi veiret netop i den egentlige fiske-tid saa sterkt hindrede folk fra at komme ud med eller trække fangst-redskaber.

Nordre-Bergenhus.

I Selje opsynsdistrikt

antages i det hele fanget 90 000 fisk, der for det meste tilvirkedes som klipfisk af fiskerne selv. Af rogn erholdtes 110 og af lever 175 hektoliter; 95 hektoliter af dette leverparti forvandlede til dampmedicintran, resten til raatran. For leveren fik man 12—14 øre pr. liter, for rognen 31—35 kroner pr. tønde.

I Vaagsvaag opsynsdistrikt

gik det — ligesom andetsteds — smaat før 20de mars. Den 12te februar sattes garn paa de sedvanlige felter — ved Dombegrunden og Faldet; i de første trækninger fik man høist 200 fisk pr. baad, men i tiden 19de—27de februar op til 400. Den 23de februar gav torsken sig tilkjende under Kvalheimlandet og omkring Hesten; den havde allerede staaet længe under kysten, bemærkede fiskerne, og nu skulde man tjene penge. Men uveiret, som brød løst den 28de februar, kuldkastede alles beregninger, idet det varede — ikke blot 3 dage, men hele 3 uger; omtrent alle i forveien satte garn fordreves, — kun enkelte rester i mer eller mindre bedærvet stand gjenfandtes den 20de mars. Under godt veir fangedes i tiden 20de—27de mars ligesaa meget som i de øvrige dele af sæsonen tilsammen; dampbaadene bedst selvfølgelig, op til 2 500 fisk i drætten. Den 27de mars røg en kuling fra nord, ledsaget af snekave, op; og da denne byge efter 3 dages forløb gik over til sydvest-

storm, hvorunder endel folk fra sydligere vær maatte ty ind til Vaagsvaag, kom fiskerne ikke mer ud i denne maaned. Mange mente det nu ikke regningsvarende at gjøre yderligere forsøg og reiste hjem; men endel fiskede lidt i april ogsaa. — Her kom paa vel 100 fiskelag tilsammen 185 000 torsk, hvoraf omtrent 5 000 med liner, resten med garn; middelpriisen for den fisk, der afhændedes fersk, omtrent 50 øre. Af rogn 300 og af lever 450 hektoliter; for leveren betaltes 14—15 øre pr. liter, rognpriserne fortiedes. Al lever omdannedes til dampmedicintran, hvoraf fremkom 225 hektoliter (fedtholdigheden 50 %).

I Bremangerpollen opsynsdistrikt

søgte endel med ryk efter torsken paa de sedvanlige fangstpladse i første halvdel af februar; fisken fornammes ogsaa overalt, men sildefisket ved Frøien og uroligt veir hemmede længe bedriften. Efterat omslag i veiret endelig var indtraadt, fiskede man i løbet af 8 godveirsdage, i sidste halvdel af mars maaned, bra baade paa Bremangerhavet og inde paa pollen; fisken viste sig herunder vel saa lever- og rognholdig som tidligere, saa der taltes om nyt indsig. Imidlertid ansaa man fisket for forbi ved trækningen af de overstaaede redskaber den 2den april; ialt havde de 48 hav- og de 64 indenskjærs-lag, hvori tilsammen 425 mand, da faaet 130 000 torsk, som efterhaanden overgik til klipfisk, — af rogn indvandt 265, af dampmedicintran 100, og endda 90 hektoliter „lever tilovers til andre transorter“. Prisen for den runde fisk ca. 45 øre og for lever 10 øre pr. liter; rogn og hoveder gik ikke videre, mens fisket endnu stod paa.

I Kalvaag opsynsdistrikt

forsømtes torskefisket, praktisk talt, aldeles, mens sildefisket foregik; men man vidste, at torsken ogsaa stod der, da nogle rykbaade midt i februar havde faaet optil 200 pr. dag, og nogle faa garnbaade senere 20—80 i Frøisjøen. Fisket lykkedes bedst i ugen 18de—24de mars, da hver garnbaad drog omkring 250 torsk ind; dette saavel ved Aldeffuen som paa Bremangerhavet. — Ialt tilfaldt de 137 fiskelag (730 mand) her 45 000 torsk, hvoraf 110 hektoliter rogn, 20 hektoliter dampmedicintran og 60 hektoliter lever; rognholdighed 480—700, leverholdighed 380—550 og leverens fedtholdighed 40—35 %. For den runde fisk betaltes 45—35 øre, for leveren 10; i rogn ingen forretning under fisket, fiskehovederne til hjemmeforbrug. Sløiet veiede 100 fisk 250—290 kilogram.

I de sydligere dele af amtet

fornam man jo torsk; men intetsteds i saadan udstrækning, at fremmede folk lokkedes til.

Søndre vaarsildedistrikt.

I Søndre-Bergenhus

indskrænkede torskefisket sig til et minimum, antagelig 40 000 torsk ialt; kun fornammes fisken paa strækningen Lindaas—Fitjar i den første del af sæsonen, og i fisket i den søndre del af Finnaas og Sveen omkring jevndøgnet tog saa faa del.

For værene udenfor Haugesund

artede forholdet sig som netop nævnt for nabodistriktet i nord.

I Aakre opsynsdistrikt,

som begrænses af parallelerne gennem Ferkingstadnes og Helgenes, faldt torskefisket ligesom tidligere i to perioder — før og efter sildefisket; under dette laa kun nogle faa baade efter torsken, med ganske bra resultat. I slutningen af januar og i februar anvendtes kun garn; men allerede efter stormen den 16de, som bevirkede et større redskabstab, satte flere fiskere alt haab til silden, mens andre gjorde linerne klare. Omkring den 7de mars begyndte sildefiskerne at komme tilbage, og efter den 19de bestod fangstflaaden af en 90 baade; men efter mars maaned laa kun de „faste“ fiskere tilbage, helst med krogredskaber. Før sildefisket slog torskefisket bedst til nordvestenom Ryvingen; omkring slutningen af mars udenfor Ferkingstadnes. Prisen for det bedste agn — vaarsild — kom paa 14—18 kroner pr. maal; til sine tider stod fiskerne iaar ogsaa fast af mangel paa sild, men dette kom bare af, at vedkommende mellemmænd ikke var aktive nok, sagde man. — Ialt fangedes 35 000 torsk, hvoraf de 15 000 saltedes til klipfisk, 12 500 indkjøbtes for hermetiske fabriker, og resten torvsolgtes eller forbrugtes af fiskerne selv; for rundfisken 50—40 øre i regelen. Af rogn indsamledes paa fiskeværene 30 og af lever 50 hektoliter; rognen solgtes ikke igjen fersk, men saltedes for eksport og betaltes derpaa med kr. 20.00 pr. hektoliter i førstningen, og paa leveren, hvoraf kun lidet dampedes, dreiede prisen sig om 10. — I Karmsundet, i nærheden af Høievarde, fik man ogsaa en 20 000 torsk, mest i slutningen af mars; prisen her varierede mellem 40 og 45.

I Skudenes opsynsdistrikt

hørtes i første halvpart af februar om „ikke lidet fisk under land“; men de fleste folks interesser gik i sildefiskets favør, saa da man for alvor skulde til med torsken, havde denne begyndt at fjerne sig. Til i begyndelsen af mars foregik fisket hovedsagelig langs Karmøens sydside;

senere helst udenfor Syre—Ferkingstad, tildels ogsaa i nærheden af Tømmerviken i Karmsundet. — Totalfangsten 60 000 fisk, hvoraf kun en 10 000 saltedes til klipfisk, — det meste gik til hermetik; de mest gjængse priser 50—55 øre pr. rundfisk, paa slutningen 15 øre pr. kilogram (den sløiede fisks vegt 310—265, lever- og rognholdighed henholdsvis 385—650 og 420—1 000).

Langs Jæderen,

mellem Tananger og Ognebugten, fangedes sidst i februar og først i mars en 1 500 torsk — dels til hermetik, dels til hjemmeforbrug; dette monnede jo ikke synderlig, men i betragtning af omstændighederne iaar fandt man, det gik an her.

Udenom Egerøen

havde man i februar besøg af seien, sidst i maaneden kom torsken istedet; men de fleste fiskere vankede i vaarsildtrakterne, saa kun en 25—30 baade med 2—4—3 mand fra strækningen mellem Haadyret og Ognebugten længe raadede grunden dernede. Omkring midten af mars gik det bedst, 100 torsk pr. garnbaad var da ingen sjeldenhed; saa begyndte man med krogen ogsaa, og en énmandsbaad f. eks. fik en dag 65 fisk med snøret, men som regel 10—30. Da vaarsildfiskerne kom tilbage, øgedes baadtallet straks til 50, og i begyndelsen af april fik man endnu 30—60 fisk pr. garnbaad pr. dag. Ialt antages iaar fanget 32 000 torsk, pris 55—44; endel forseiledes østover, men størsteparten trak de hermetiske fabriker til sig. Fisken betegnedes som sjelden pen og fed, meget lever- og rognholdig; endnu sidst i mars viste rognen sig noksaa fast, — det ude paa kysten opsamlede gran lever og rogn henstod da usolgt, noget trandamperi i nærheden savnedes. — I de sidste 5—6 aar kan torskefisket i dette distrikt siges at have gaaet jævnt forover; iaar slog det bedre til end, saavidt vides, nogensinde, fortaltes der, og det trods det ugunstige veir endog. Ja, det er kommet saa vidt, at endel folk, som ligetil det sidste har hævdet udeblivelse fra vaarsildfisket som en utilbørlighed, nu finder det mer lønnende at blive hjemme og fiske torsk og sei; iaar fiskedes der af saadanne for 500—1 300 kroner pr. baad, og omslaget i opfatningen synes derfor vel beføiet. Fiskerne har altsaa god tro til fremtiden her og vil sandsynligvis forsyne sig med baade flere og fuldkommere fangstgreier end de hidtil benyttede. I forbindelse med det nævnte bemerkes ogsaa, at fiskere sidst i februar flere gange saa sild sprelle udaf fisken; men ingen havde bryd sig om silden der.

Udenfor Aaensire

drev man med 30 baade fra Berefjorden—Rægefjord torskefiske i februar, mars og endel af april; 3 mand pr. baad. Til midten af mars fiskedes udelukkende med garn, senere ogsaa med liner; dagsfangsten pr. garnbaad optil 60, pr. linebaad optil 40 fisk. — Ialt skulde man her faaet en 18 000 torsk, pris pr. kilogram rundfisk 10 øre; ogsaa herfra dirigeredes det meste til Stavanger, resten til de nærmeste af „de tusen hjem“.

Ogsaa fra Hitterø som udgangspunkt

roede iaar en 30 baade — fra Hitterø, Andabelø og Flekkefjord — efter vaartorsk; 20 tremandsbaade med garn, resten med liner. Længe fangedes bare sei; men sidst i februar kom selve torsken, og for at faa den maatte man til Siregrunden, hvor dagsfangsterne dreiede sig om 60—70 og 40 fisk, henholdsvis for garn- og linebaade. — I det hele kom vel her op 12 500 torsk, fisken rund havde veiet vel 5 kilogram, og rund afhændedes den ogsaa her efter 10 øre pr. nævnte vegtenhed. Pr. baad fiskedes for 200—800 kroner (mod 400—1 000 kroner ifjor; men da var ikke veiret saa rusket som iaar).

Omkring Lister

søgte en 15 baade efter torsk ivaares; men med magert udbytte, idet der neppe fangedes 1 000 fisk ialt. Sætteriet strakte sig sjelden udenfor strøget langs Listers vestsider; fisken landedes helst i Jølle og solgtes til hjemmeforbrug, for omkring 50 øre pr. stykke.

Efter det nu anførte og opsynets iagttagelser idetheletaget fremkommer følgende tabel:

Inden	Fiskepartiet (antal torsk)						Priser for fisken (rund) lever rogn
	Lever Dampmedicintran Rogn i hektoliter						
	Nordre-Bergenhus			Søndre vaarsildedistrikt		Ialt	
Selje	Bremanger	Ellers	Karmøen	Ellers			
$18/2$	12 000 7 10 28	13 000 18 6 30	— — — —	10 000 19 1 22	1 250 3 — 2	36 250 47 17 82	60—35—46 5—14—10 18
$25/2$	75 000 20 75 165	36 000 45 18 80	1 000 — 1 2	19 000 36 2 40	2 500 6 — 5	133 500 107 96 292	60—35—44 5—14—12 18—20—19
$4/3$	97 500 25 100 210	56 000 47 38 120	2 500 1 2 5	23 000 45 2 48	10 000 23 — 20	189 000 141 142 403	60—35—44 5—15—13 18—20—19
$11/3$	112 500 30 115 238	70 000 62 45 147	7 500 8 4 14	40 000 65 8 80	30 000 62 — 57	260 000 227 172 536	60—35—44 5—15—13 18—23—20
$18/3$	122 500 30 125 256	77 500 67 50 160	15 000 15 8 27	50 000 81 10 97	55 000 115 — 100	320 000 308 193 640	60—35—44 5—15—13 18—23—20
$25/3$	225 000 65 225 420	137 500 115 90 300	27 500 30 13 55	97 500 140 23 185	95 000 200 — 175	582 500 550 351 1135	60—35—46 5—15—13 18—23—20
$1/4$	260 000 75 260 480	167 500 132 120 365	35 000 38 15 69	107 500 160 25 195	135 000 280 — 238	705 000 685 420 1347	60—35—47 5—15—13 18—23—20
$29/4$	275 000 80 270 500	175 000 150 120 375	40 000 45 15 75	115 000 175 25 200	145 000 300 — 250	750 000 750 430 1400	60—35—48 5—15—13 18—35—21

Omtrent $\frac{1}{2}$ million torsk saltedes til klipfisk, og en 200 000 overtog de hermetiske fabriker, mens resten — 50 000 — gik til bytorvene eller af fiskerne toges til eget forbrug.

Af sei

formenes i hele det omhandlede distrikt fanget en 460 000; 40 000 i Selje, 35 000 i Bremanger, 30 000 langs den øvrige del af Nordre-Bergenhus, 175 000 mellem Hjeltefjorden og Karmøen, 100 000 omkring Karmøen, og mellem denne og Lindesnes 80 000. Paa første haand betales 30—20—23 øre pr. sei; omtrent 75 000 saltedes, 250 000 toges under behandling af de hermetiske fabriker, og resten kom den almindelige husholdning tilgode.

Ved det smaafiske, som dreves under torskefisket,

antages endelig tjent godt og vel 30 000 kroner paa første haand; største delen for levende torsk, som forseiledes i brøndfartøier — fra det nordre distrikt til Bergen og fra det søndre til Kristiania og mellemsteder.

Recapitulation.

Der skulde altsaa ivaares mellem Lindesnes og Vannelven være fanget torsk etc. for $\frac{1}{2}$, og langs samme kyststrækning + Romsdals amts sild for $4\frac{1}{2}$ millioner kroner; alt paa første haand.

Af silden — ialt 520 000 maal — bør de 50 000 maal, som fangedes ved drivning, i overensstemmelse med tidligere praktik regnes for „storsild“; der optoges med andre ord 470 000 maal vaarsild denne gang — 270 000 med garn (heraf 12 500 i aater, resten med sættegarn) og 200 000 med nøter (heraf 6 500 med posenøter), 398 625 i det søndre og 71 375 i det nordre vaarsildedistrikt. Af torsk og sei m. v. fik man det allermeste med garn.

Trafiken var livligst omkring slutningen af februar: I søndre distrikt fandtes saaledes den 14de februar omtrent 435 not- og 1 900 andre fiskelag, 300 „seilere“, 200 købefartøier, 150 landkjøbere og 50 ekspresdampbaade — med tilsammen en 19 500 mennesker; ligeledes i nordre distrikt den 7de mars 40 not- og 750 andre fiskelag, 25 „seilere“, 75 købefartøier, 100 landkjøbere og 10 ekspresdampbaade — med en 5 500 mennesker.

Til sammenligning anføres,

at man efter løytnanterne Johannessen og Puntervolds bearbejdelse af de af opsynet under baadmerkernes ud- og indlevering modtagne oplysninger har faaet ud følgende:

A. Sildegarnsfikerne og torskefikerne i Søndre vaarsildedistrikt vedkommende.

1. Søgningen til fisket.

Fra Bratsberg amt	13 mand
„ Nedenes amt.....	9 —
„ Lister og Mandal amt	285 —
„ Stavanger amt	4 843 —
„ Søndre-Bergenhus amt	2 643 —
„ Nordre-Bergenhus amt	162 —
„ Romsdals amt.....	3 —
„ Søndre-Trondhjems amt	5 —
„ Nordre-Trondhjems amt	14 —
„ Nordlands amt.....	29 —
„ Tromsø amt	8 —
	Ialt 8 014 mand

grupperede i 1 686 lag, hvert paa 2—7—4.8 mand, med

307 dækkede farkoster (logisfartøier ekskl.), paa 4—260—74.25 eller tilsammen 22 795 maal og af værdi 570—16 000—1 017 ¹ / ₂ kroner eller tilsammen	kr. 312 370.00
2 076 baade af forskjellige typer, paa 4—60—23.43 eller tilsammen 48 631 maal og af værdi 12—850—233 ¹ / ₄ kroner eller tilsammen.....	„ 484 825.00
37 792 sildegarn (0—52 pr. lag), af værdi	„ 691 486.00
9 448 torskegarn (0—40 pr. lag), af værdi	„ 121 464.00
238 800 „liner“ (liner med tilsammen 238 800 kroge, 0—12 000 pr. lag), af værdi	„ 4 666.00
Haandsnører og lignende, for.....	„ 450.00
	med fangstredskaber for tilsammen kr. 1 615 261.00

Fiskernes ophold i distriktet 2—60—35 dage.

2. *Hvad fisket indbragte.*

210 820 maal sild solgtes for	kr. 1 539 870.00
4 380 — som fiskerne tog hjem, værdsattes til „	31 974.00
7 830 torsk „ — — — — — „	3 725.00
121 540 — solgtes for	„ 59 526.00
Forøvrigt fiskedes (helst sei) for.....	„ 29 700.00
	<u>Tilsammen kr. 1 664 795.00</u>

For logis betalte de 5 476 mand (1 152 lag), som boede ombord,	kr. 76 020.00
For logis betalte de 2 538 mand (534 lag), som boede iland,	„ 5 253.00
For 82 maal vaarsild til agn betaltes	„ 1 211.00
Der mistedes sildegarn for.....	„ 74 070.00
Der mistedes torskeredskaber for	„ 3 330.00
Værdiforringelsen for de øvrige fangstredskaber sættes til $\frac{1}{7}$ af deres værdi, $\frac{1}{7}$ (1 615 261.00 ÷ 77 400.00) „	219 694.43
	<u>Tilsammen kr. 379 578.43</u>

Forudsat bruttofangsten med undtagelse af det lille til fiskernes eget forbrug deltes i to lige dele, hvoraf den ene ÷ logisudgifterne¹ og halvparten af torskeagnets kostende tilfaldt fiskerne, mens den anden ÷ redskabstabet og halvparten af torskeagnets kostende tilkom redskabs-eierne, skulde fisket have givet følgende fortjeneste:

Paa fiskerne.

Af sildefisket, $\frac{1\ 539\ 870.00}{2}$	kr. 769 935.00
Af torskefisket, $\frac{59\ 526.00}{2}$	„ 29 763.00
Af det øvrige fiske, $\frac{29\ 700.00}{2}$	„ 14 850.00
Hussild	„ 31 974.00
Husfisk	„ 3 725.00
	<u>kr. 850 247.00</u>
Logisudgifterne	kr. 81 273.00
Halvparten af torskeagnets kostende ..	„ 605.50
	<u>„ 81 878.50</u>

Mandsloternes gennemsnitlige størrelse kr. 768 368.50
: 8 014 = kr. 95.88; altsaa for hver af de 35 dage i distriktet kr. 2.74, eller rettere, naar tiden for klargjøring før og efter togtet samt for rei-

1) For logisfartøier betales forøvrigt af bruttofangsten, af redskabsiere som af fiskere.

serne fra og til hjemmene sættes til tilsammen 10 døgn, kr. 95.88 : 45 = kr. 2.13.

Paa fangstredskaberne.

Af sildefisket,	$\frac{1\ 539\ 870.00}{2}$	kr. 769 935.00
Af torskefisket,	$\frac{59\ 526.00}{2}$	„ 29 763.00
Af det øvrige fiske,	$\frac{29\ 700.00}{2}$	„ 14 850.00
			kr. 814 548.00
Der mistedes sildegarn for		kr. 74 070.00
Der mistedes torskeredskaber for		„ 3 330.00
Værdiforringelsen for de øvrige fangstredskaber		„ 219 694.43
Halvparten af torskeagnets kostende		.. „	<u>605.50</u> „ 297 699.93

Fangstredskabernes eiere fik saaledes kr. 516 848.07

eller omtrent 32 % af den i redskaberne nedlagte kapital; det meste af redskaberne eier fiskerne selv.

Det de forskjellige amter tilfaldne udbytte viser sig efter de foreliggende opgaver temmelig proportionalt med antallet af fiskerne derfra; men mellem de engere distrikter sees — tildels betydelig — forskjel isaamaade. — Som særlig uheldige paa grund af stormen den 1ste mars har 23 fiskelag meldt sig; mens de skulde have fisket for tilsammen 9 827, skulde de have mistet redskaber for tilsammen 6 941 kroner.

B. Sildegarnfiskerne og torskefiskerne i Nordre-Bergenhus vedkommende.

1. Søgningen til fisket.

Fra Søndre-Bergenhus amt	134	mand
„ Nordre-Bergenhus amt	3 647	—
„ Romsdals amt	22	—
„ Nordlands amt	4	—
			Ialt 3 807 mand

grupperede i 731 lag, hvert paa 2—14—5.2 mand, med

47 dækkede seil- og gas-motorfarkoster (logisfartøier ekskl.), paa 60—230 —112.87 eller tilsammen 5 305 maal og af værdi 650—12 000—2 122 $\frac{1}{3}$ kroner eller tilsammen kr. 99 750.00
 Transport kr. 99 750.00

	Transport kr.	99 750.00
5 fiskedampskibe, paa 14.5—80—43 eller tilsammen 215 tons og af værdi 25 000—42 000—35 400 kroner eller tilsammen	„	177 000.00
1 421 aabne baade af forskellige typer, paa 3—70—18.13 eller tilsammen 25 768 maal og af værdi 10—850—186 ¹ / ₇ kroner eller tilsammen	„	264 515.00
14 637 sildegarn (0—70 pr. lag), af værdi	„	171 744.00
22 235 torskegarn (0—80 pr. lag), af værdi	„	180 672.00
1 081 025 „liner“ (liner med tilsammen 1 081 025 kroge, 0—40 000 pr. lag), af værdi	„	24 305.00
Haandsnører og lignende, for	„	550.00
	med fangstredskaber for tilsammen kr.	<u>918 536.00</u>

Fiskernes ophold i distriktet 3—63—37 dage.

2. *Hvad fisket indbragte.*

53 028 maal sild solgtes for	kr.	347 940.00
1 390 maal sild, som fiskerne tog hjem, værdsattes til . . .	„	9 110.00
50 torsk, som fiskerne tog hjem, værdsattes til	„	24.00
471 425 torsk solgtes for	„	224 810.00
Forøvrigt fiskedes (helst sei) for	„	19 192.00
	Tilsammen kr.	<u>601 076.00</u>

For logis betalte de 357 mand, som boede ombord,	kr.	4 640.00
For logis betalte de 3 450 mand, som boede iland,	„	6 645.00
Der mistedes silderedskaber for	„	41 620.00
Der mistedes torskeredskaber for	„	11 375.00
Værdiforringelsen for de øvrige fangstredskaber sættes til $\frac{1}{7}$ af deres værdi, $\frac{1}{7}$ (918 536.00 ÷ 52 995.00)	„	123 648.71
	Tilsammen kr.	<u>187 928.71</u>

Under forudsætning af samme fordelingsregel som under A kom der

Paa fiskerne.

Kr.	$\frac{347\,940.00 + 224\,810.00 + 19\,192.00}{2}$	= kr. 295 971.00
Hussild	„	9 110.00
Husfisk	„	24.00
		kr. 305 105.00
Logisudgifterne	„	11 285.00
		Mandsloternes gennemsnitlige størrelse kr. 293 820.00

: 3 807 = kr. 77.18; altsaa for hver af de 37 dage i distriktet kr. 2.09, eller rettere, naar tiden for klargjøring før og efter togtet samt for reiserne fra og til hjemmene sættes til tilsammen 7 døgn, kr. 77.18 : 44 = kr. 1.75.

Paa redskaberne.

Kr. $\frac{347\,940.00 + 224\,810.00 + 19\,192.00}{2} = \text{kr. } 295\,971.00$ kr. 295 971.00

Der mistedes silderedskaber for kr. 41 620.00

Der mistedes torskeredskaber for „ 11 375.00

Værdiforringelsen for de øvrige fangstredskaber „ 123 648.71 „ 176 643.71

Fangstredskabernes eiere fik saaledes kr. 119 327.29

eller omtrent 13 % af den i redskaberne nedlagte kapital; det meste af redskaberne eier fiskerne selv.

Det de forskjellige amter tilfaldne udbytte viser sig ogsaa her temmelig proportionalt med antallet af fiskerne derfra. — Som særlig uheldige paa grund af stormen den 28de februar har 21 lag meldt sig; mens de skulde have fisket for tilsammen 6 017, skulde de have mistet redskaber for tilsammen 5 132 kroner.

C. Posenotfiskerne vedkommende.

1. Søgningen til fisket.

Fra Stavanger amt og Bergen tilsammen 204 mand, 12 lag, med
 11 dampbaade paa 16—150—66, tilsammen 726 tons
 1 motorkutter paa 40 „
 36 baade paa 5—40—21¹/₂, tilsammen 774 „
 og af værdi kr. 453 000.00
 12 posenøter af værdi 2 800—4 000—3 250 kroner eller
 tilsammen „ 39 000.00

Fangstredskaber for tilsammen kr. 492 000.00

Fiskernes ophold i distriktet 29—49—36 dage.

2. Hvad fisket indbragte.

Hele bruttofortjenesten = kr. 61 500.00, hvoraf

paa fiskerne 35 % eller kr. 21 525.00.

De hele mandsloters gennemsnitlige størrelse kr. 21 525.00 : 204 = kr. 105.51, altsaa pr. mand pr. dag kr. 2.93.

Paa redskaberne 65 % eller kr. 39 975.00.

Til assurance antages medgaaet.....	kr.	3 000.00	
„ kul, olje etc.....	„	4 800.00	
„ lønninger, hvor mandsloterne utilstrækkelige	„	4 800.00	
„ vedligehold af fangstredskaberne	„	6 875.00	<u>kr. 19 475.00</u>

Tilbage kr. 20 500.00 eller vel 4 % af den i redskaberne repræsenterede kapital.

D. Strandnotfiskerne vedkommende

Fra hvilken by eller hvilket prestegjeld	Antal fiskere	Baadenes		Noternes		Antal fiske-lag	Gj.-sn. antal dage hjemmefra
		antal	værdi (i kroner)	antal	værdi (i kroner)		
hvilket stift							
Kristianssand S. by	13	2	450	2	2 500	1	48
Stavanger —	35	6	1 870	6	8 600	3	
Skudenes prg.	55	11	1 560	9	7 700	5	
Kopervik —	629	104	24 495	94	106 400	48	
Tysvær —	39	6	1 410	6	7 500	3	
Avaldsnes —	355	61	14 255	57	77 900	28	
Torvestad —	495	82	15 130	75	112 200	38	
Haugesund —	249	44	10 049	40	57 500	21	
<i>Kristianssand stift</i>	<i>1870</i>	<i>316</i>	<i>69 219</i>	<i>289</i>	<i>380 300</i>	<i>147</i>	
Finnaas prg.	90	26	3 935	17	22 800	9	46
Flitjar —	60	10	3 950	9	14 600	5	
Stord —	22	4	800	3	5 000	2	
Sund —	1 769	305	98 680	266	444 000	144	
Fjeld —	287	43	17 175	36	67 600	21	
Askøen —	12	3	720	2	4 000	1	
Herlø +	13	3	570	2	1 500	1	
Manger —	13	2	650	3	3 500	1	
Lindaas —	37	6	2 000	4	7 300	3	
Fane —	12	2	1 050	2	3 300	1	
Os —	114	18	6 240	15	25 400	9	
Fuse —	37	7	1 855	5	7 100	3	
Tysnes —	14	3	1 140	4	5 100	1	
Kvinnherred —	159	30	7 710	26	28 550	15	
Strandebarm —	25	4	1 090	4	6 500	2	
Fjelberg —	56	10	3 015	10	12 700	5	
Skaanevik —	35	6	1 740	6	7 000	3	
Etne —	13	2	750	2	3 000	1	
Bergen by	123	26	5 635	21	26 700	12	
Hyllestad prg.	23	6	1 000	4	4 900	2	
Kinn —	319	101	19 020	82	86 600	28	
Askvold —	88	24	4 270	17	17 000	7	
Bremanger —	25	6	2 430	5	8 300	2	
Sulen —	18	4	750	4	4 700	1	
Daviken —	26	4	1 910	4	6 700	2	
<i>Bergen stift</i>	<i>3390</i>	<i>655</i>	<i>188 085</i>	<i>553</i>	<i>823 850</i>	<i>281</i>	
Sortland prg.	130	27	9 460	17	30 400	10	75
Herø —	25	4	1 090	4	6 000	2	
Sørfolden —	48	9	3 480	7	9 500	4	
Bodø —	46	9	2 160	5	10 300	4	
Tysfjorden —	12	2	640	1	2 500	1	
Ibbestad —	73	15	6 170	12	21 850	6	
Trondenes —	64	14	5 555	10	19 400	6	
Lenviken —	26	5	2 190	3	6 000	2	
<i>Tromsø stift</i>	<i>424</i>	<i>85</i>	<i>30 745</i>	<i>59</i>	<i>105 950</i>	<i>35</i>	
Ialt, Kristianssand S.—Tromsø	5 684	1 056	288 049	901	1 310 100	463	49

1) Kun de 10 % fratrækkes Hele bruttofortjenesten ved udregningen af Den kommende halvpart af Den reducerede fællesfortjeneste.

oplysninger meddeles i følgende tabel:

Hele bruttofortjenesten (i kroner)	For		Den reducerede fællesfortjeneste (i kroner)	De hele mandsloters gjenstørrelse (i kroner)	tab	Redskabs-		Hvad hver notbas gjenemmskostede rederiet	Der tilfaldt redskabs-eierne
	sløb	logis udbetalt				vedligehold	hold		
4 400 20 000 6 300 133 750 6 000 63 400 128 700 59 300	Tilsammen kr. 2 503		Tilsammen kr. 377 162	Kr. 93.50	Tilsammen kr. 11 550	$\frac{1}{8}$ (kr. 449 519 - kr. 11 550) = kr. 54 746.13	1 mandslot + kr. 14 pr. uge = kr. 189.50	Tilsammen kr. 94 428.37 eller omtrent 21 %	
421 850	Tilsammen kr. 19 290		Tilsammen kr. 797 010	Kr. 108.55	Tilsammen kr. 7 250	$\frac{1}{8}$ (kr. 1 011 935 ÷ kr. 7 250) = kr. 125 585.63	1 mandslot + kr. 16 pr. uge = kr. 213.69	Tilsammen kr. 205 622.48 eller omtrent 20 %	
61 300 13 000 4 000 457 500 86 000 4 000 2 000 3 600 16 000 2 500 30 000 9 500 2 500 37 000 5 000 14 000 6 500 78 400 19 600 6 200 2 800 5 000	10 % af Hele bruttofortjenesten (+ 1 mandslot pr. fiskelag) ¹⁾								
907 000	Tilsammen kr. 85 800 (30 % af Hele bruttofortjenesten)		Tilsammen kr. 200 200	Kr. 236.08	Tilsammen kr. 6 000	$\frac{1}{8}$ (kr. 136 695 - kr. 6 000) = kr. 16 336.88	1 mandslot + kr. 14 pr. uge = kr. 386.08	Tilsammen kr. 64 250.32 eller omtrent 47 %	
103 000 12 000 28 000 28 000 7 000 54 000 34 000 20 000	286 000								
1 614 850	240 478	1 374 372	Kr. 1 111.79	Kr. 24 800	Kr. 196 668.64	1 mandslot + kr. 15.32 pr. uge = kr. 219.03	Kr. 364 301.17 (23 %)		

af den i redskaberne lagte kapital

reducerede fællesfortjeneste; mandsloten for logis udredes af den mandskaberne til-

E. Kjøberne vedkommende.

„Seilerne“:										
Fra hvilken by eller hvilket prestegjeld	Antal mand	Farkosternes		Antal lag	Gj.sn. antal dage hjemmefra	Bruttofortjenesten (i kroner)	Af bruttofortjenesten tilfaldt			
		antal	værdi (i kroner)				folkene ombord	rederne		
hvilket stift										
Nes og Hitterø prg...	2	2	1 500	1	36	300	To tredjeparter eller kr. 196 863.33; altså de hele mandsloters gjennomsnittlige størrelse = kr. 256.33	En tredjepart eller kr. 98 431.67; antages istandsættelsen af farkosterne efter turen at koste 3 0/10 af deres opgitte værdi, saa skulde man have kr. 73 361.12 eller snaae 9 0/10 af samme værdi i behold.		
Haaland — ..	2	2	3 000	1	23	800				
Hetland — ..	11	12	25 000	6	42	7 000				
Sand — ..	6	6	3 810	3	22	600				
Strand — ..	8	6	5 800	3	24	625				
Tysvær — ..	4	4	1 600	2	26	600				
Vats — ..	2	2	1 600	1	27	300				
Jelse — ..	2	2	1 100	1	52	800				
Nerstrand — ..	2	2	1 850	1	42	800				
Hjelmeland — ..	4	4	1 950	2	42	1 600				
Vikedal — ..	2	2	720	1	33	400				
Høgsfjord — ..	2	2	2 000	1	33	625				
Finnø — ..	9	8	6 700	4	35	2 000				
Rennesø — ..	42	36	38 200	18	33	10 200				
Stavanger by	47	32	149 800	16	40	12 200				
Skudenes prg.....	8	8	4 900	4	42	2 300				
Kopervik —	46	44	32 355	22	41	14 090				
Torvestad —	16	16	15 180	8	47	4 990				
Haugesund —	57	54	66 000	27	39	55 690				
<i>Kristianssand stift</i>	<i>272</i>	<i>244</i>	<i>363 065</i>	<i>122</i>	<i>38</i>	<i>115 920</i>				
Sveen prg.....	16	16	9 300	8	39	5 360				
Finnaas —	96	80	94 400	40	41	32 620				
Fitjar —	14	12	9 900	6	33	10 000				
Stord —	6	6	3 800	3	35	2 400				
Os —	23	20	17 400	10	36	6 650				
Fane —	2	2	1 800	1	45	1 200				
Fuse —	48	42	34 300	21	33	13 720				
Tysnes —	10	10	9 500	5	40	2 750				
Strandebarm —	8	8	7 300	4	39	2 300				
Kvinnherred —	26	26	22 640	13	36	6 140				
Fjelberg —	2	2	1 500	1	33	400				
Skaanevik —	4	4	1 900	2	38	1 150				
Etnes —	4	4	3 050	2	50	950				
Sund —	88	68	83 300	34	42	46 550				
Fjeld —	36	30	30 000	15	40	10 000				
Bergen by	13	6	44 800	3	42	4 500				
Askøen prg.....	26	20	15 730	10	38	9 150				
Herlø —	36	29	23 550	15	38	12 700				
Vikør —	4	4	2 500	2	44	1 250				
Lindaas —	5	4	3 050	2	39	1 600				
Askvold —	5	4	2 000	2	39	420				
Kinn —	20	13	49 400	7	32	6 365				
Vik —	4	4	1 500	2	45	1 200				
<i>Bergen stift</i>	<i>496</i>	<i>414</i>	<i>472 620</i>	<i>208</i>	<i>39</i>	<i>179 375</i>				
lagt	768	658	835 685	330	38.6	295 295				

Værdien af de 275 kjøbefartøier, der — som nævnt i begyndelsen af dette kapitel — benyttedes iaar, men hvorom nærmere oplysninger ikke erholdtes, opføres skjønsviis saaledes:

60 dampskibe à ca. kr. 40 000.00	kr. 2 400 000.00
50 brigger, galeaser og skonnerter à ca. kr. 10 000.00 „	500 000.00
165 jagter og lægtene à ca. kr. 5 000.00	„ 825 000.00
— Ligeledes antages hver af de 60 ekspresdampbaade at koste kr. 25 000.00; da 20 af dem kom med blandt „seilerne“, nedtegnes her kun de 40s kostende „	1 000 000.00
	Tilsammen kr. 4 725 000.00

Hvad handelen med vaarsild iaar angaar, har en af vore eksportører udtalt:

„Resultatet af forretningerne med isesilden maa vel nærmest kaldes „meget godt; men man maa jo tage i tilbørlig betragtning den enorme „resiko, eksportørerne løber ved de mange stæng, de i løbet af sæsonen „har staaende i sjøen, og som sammenlagt repræsenterer svære kapitaler. „Fortjenesten staar efter min mening paa langt nær ikke i forhold til „resikoen ved denne hazardiøse forretning.

„Omsætningen af den saltede sild medførte i den første tid tab; „men paa eftersommeren bedredes konjunkturerne, saa man omsider — „gjennemsnitlig taget — antagelig slipper derfra uden større mén.“

Det nu meddelte om de efter fisket velvillig afgivne oplysninger stemmer saa godt med de paa opsynets daglige iagttagelser byggede opgaver som venteligt; fuldstændig saadan overensstemmelse kunde alene af den grund ikke opnaaes, at man ikke overalt i det distrikt, opsynet har med at gjøre, benytter baadmerker. For notfiskets vedkommende sees rigtignok ikke saa liden forskjel, idet der ifølge opsynets rapporter skulde være fisket for tilsammen omtrent 1 990 000, men efter fiskernes meddelelser ved fiskets slutning for kun en 1 676 000 kroner; denne difference kommer imidlertid af, at 1) landsloten er medtaget i opsynets, men ikke i fiskernes opgaver, 2) endel redskabstab antages dækket af bruttofangsten, før de af notbaserne indmeldte beløb fremkom, 3) og endelig var ikke alt opgjort heller, da baadmerkerne tilbageleveredes, saa vedkommende umulig kunde give saa nøiagtige oplysninger, som man ønskede.

Det tør hermed ansees godtgjort, at opsynet gennem sine daglige fangstopgaver saa temmelig traf det rette. — Desuden dikteredes de efter fisket stedfundne beregninger, hvis resultat foreligger i ovenstaaende, af ønsket om bl. a. at faa nøiagtigst mulig rede paa, hvilken omtrentlige kapital de i fisket anvendte redskaber represententer:

ad A.	Sildegarn- og torskefiskere i Søndre vaarsildedistrikt, 8.014 mand, redskaber for	kr. 1 615 261.00
„ B.	Sildegarn- og torskefiskere i Nordre-Bergenhus, 3 807 mand, redskaber for	„ 918 536.00
„ C.	Posenotfiskerne, 204 mand, redskaber for	„ 492 000.00
„ D.	Strandnotfiskerne, 5 684 mand, redskaber for.	„ 1 598 149.00
„ E.	„Seilere“ og kjøbere m. v., 768 + 2 200 + 150 mand, farkoster for	„ 5 560 685.00
Af specielle logisfarkoster forefandtes endelig 875 i søndre og 45 i nordre distrikt — nogle faa proviantskøiter incl.; antages hver af disse farkoster kr. 1 200 værd, saa havde man dermed tilstede		„ 1 104 000.00
tilsammen 20 827 mand		kr. 11 288 631.00

Lægges hertil værdien af is, kasser, salt og tønder o. s. v., som holdtes i beredskab ved værerne, saa fremkommer vistnok en sum paa ialfald 12 millioner kroner; videre maa tilføies en 1½ million for deres vedkommende, som ikke berørtes af de ovenfor omhandlede baadmerker, hvorefter totalværdien af det i vaarsildedistrikterne iaar flydende materiel maa sættes til mindst 13½ millioner kroner. Tager man endelig ogsaa landkjøberne med, saa faaes hele deltagelsen i fisket iaar til 25 000 mennesker med materiel for omkring 15 millioner kroner.

Disse tal bør erindres, naar spørgsmaal om foranstaltninger til fiskeriernes fremme kommer paa bane.

I forbindelse hermed maa mindes om følgende ulykkestilfælde iaar:

Den 15de februar drukkede en fisker paa Røværøsen; aarsag: overlasting af baaden.

Stormen den 1ste mars forvoldte, at: 1) Dampskibet „Thor“ af Haugesund sattes paa grund og sank ved Lyngholmen i Sveen, hvorved 39 mennesker omkom; samtidig omkom én af besætningen paa en „seiler“ udenfor Bømmelhavn. 2) En baad med 3 mand fra Eikefjord i Kinn gik til paa Bremangerhavet.

Ogsaa udenfor Vaagsøen, Selje, kom 5 mand bort.

Det svære mandefald tidlig om morgenen den 1ste mars, overfor hvilket de mange øienvidner stod som lamslaede, og som overalt gjorde

sterkt indtryk, foranledigede en pengeindsamling, hvorved der efterhaanden kunde uddeles ialt antagelig henimod 20 000 kroner til de omkomnes efterladte.

Som eksempler paa den med bedriften forbundne store resiko skal ogsaa særskilt nævnes de voldsomste af de tab forøvrigt, som uveiret iaar foraarsagede:

De i Sveen og Finnaas den 1ste mars samlede fiskere mistede da fangstredskaber — baade farkoster, garn og nøter — for tilsammen omtrent 50 000 kroner; og hermed ifølge de forskellige udtalelser sild for henved $\frac{1}{4}$ million, heraf notsild for en 200 000 kroner. Redskabstabet i Bremanger den 1ste mars sattes, som man vil erindre, til en 24 000 kroner. Under stormen den 10de mars ramlede ned et større sjøhus ved Vespestadvaagen, i hvis 2den etage der boede 3 familier; disse slap dog fra det uden videre ulemper. Og den 12te s. m. drev en vagtskøite for en laas ved Espevær iland, og 4 større baade, hvis fortøininger ogsaa sprængtes, tilintetgjordes i Gisøsundet.

Heldigvis udgjorde imidlertid alle disse godstæb kun en mindre brøkdel af, hvad hele fisket indbragte.

Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.

Sundhedstilstanden

under fisket iaar maa betegnes som almindelig god; herom nærmere i følgende lægeberetninger:

I. Fra fiskerilæge Eyvind Jensen.

Følgende sygdomme kom til behandling:

Ulcera, vulnera, panarit, forunel etc.....	54
Acutte catarrer i luftveiene.....	29
Caries dent.....	11
Hyperaciditet, ulcus ventriculit.....	10
Lumbaga. Muskelrheumatisme.....	15
Conclusioner	8
Epididymit.....	2
Scabies.....	1
Blephorit, conjunktivit, ophtalmit.....	3
Halsbyld	4
Tendovaginit	4
Diarrohe	6
Nevrasteni	1
Anæmi	2
Acut gastrit.....	3
Febris simpl.....	2
Typhoidfeber	1
Scortatina	1
Retensio urinæ	1
Morb. Brigthi	1
Periorhitis	2

	Transport	161
This. pulmon.....		1
Hernia		2
Hæmatoma genu.....		2
Bursitis præpotellaris.....		1
Cystitis.....		1
Diverse andre sygdomme.....		23
	Tilsammen	191

Sundhedstilstanden blandt fiskerne var iaar god. Af grovere epidemiske sygdomme observeredes 1 typhoidfeber, som var bleven smittet i sit hjem. Uagtet han længe deltog i fisket, smittedes ikke hans baadkamerater. Han behandlede paa fondets sygehus her og udskreves helbredet. Paa sygehuset behandlede en patient for epididymitis tranmalica, muligens var hans epididymis ikke ganske fri for tuberculose, helbredelsen gik paafaldende langsomt for sig. 3 patienter indlagdes paa sygehuset for kulosforgiftning og 1 scortatinapatient overflyttedes fra Akre sygehus og udskreves helbredet herfra.

Før de forholdsvis faa fiskere, som opholdt sig her, blev fisket gennemgaaende godt. Prisen var over forventning høi. Veiret var blæsende med temmelig stiv sydøstlig kuling, som i nogen grad hindrede fisket, men for det meste gik det an at bruge sjøen.

Silden havde den vanlige gang om Karmøens sydspids. Sildetyngden var sandsynligvis ikke særlig stor, helst liden.

En kulosforgiftning havde nær gjort det af med 4 mand. Den ene af disse havde seet i ovnen, før de lagde sig til at sove, han saa ikke nogen varme. Den maa dog ha været der. Spjel var der ikke i ovnen. Det skulde bevise, at der kan ose af et stort kulstykke, uden at det, ved en overfladisk undersøgelse, kan iagttages, og at der kan opstaa kulosforgiftning uden spjel i ovnen. Fast fortøiede fartøier, som faar vinden forkjert, faar ofte nedslag af røg gennem piben. Og der skal ikke mere til, før det gaar paa livet løst, for nede ligger folkene stuet i et saavidt som muligt hermetisk lukket rum med en minimal luftkubus.

Der bør vistnok advares.

Vaarsildfondet har gjort adskillig nytte for fiskerne, og de sætter ogsaa pris paa fondets virksomhed. Vandindtakene paa fiskeværerne, lægehjælpen og sygehusene har gjort og gjør sin store nytte, og sundhedstilstanden maa i det hele og store taget siges at være god.

Før en billig penge kunde der gjøres mere, og sundhedstilstanden og arbejdsvevnen maatte kunne forbedres betydelig.

Nu er der 2 ting, som er fremtrædende paa sygelisterne; det gentager sig hvert aar. Det er 1) de vistnok uundgaaelige „Gewerbekrank-

heiten“: læsioner, saar, svuller og deslige samt 2) luftveiscatarrer. Af og til slænger der en tæringspatient, som deler seng med en kamerat og rum med en flok frisk ungdom, som han spytter omkap med.

Naar de allerfleste af disse fiskere kommer hjemmefra med den tro, som de er opdraget med, at det paa død og liv gjælder at undgaa „kjøl og træk“ og derfor stænger, hvad stænges kan, naar de gaar til-sengs, saa tror jeg, det vil være vel anbragt at give dem lidt veiledning. Det er bra folk, udmerkede mennesker de aller fleste, og de er for det meste unge og tar mod fornuft, m. a. o. her er et godt arbejdsfelt. Og fondet har raad.

Jeg har tænkt mig følgende:

Fondet lader forfatte og trykke i tilstrækkelig stort antal (20 000 pr. aar) en kort hygienisk veiledning. Da samtlige baade maa anmeldes for opsynet, hvor de møder frem og faar sit baadnummer og føres til protokols, saa er det let nok ved samme leilighed at uddele disse plakater til mandskaberne. De vil baade bli læst og diskuteret, og de vil med tiden blive taget ad notam; og virkningen vil række langt og naa mange. Der er ogsaa nu dem, som har forstaaelse af ventilationens nødvendighed, og der er diskussion og strid, lad nu disse, som nu blir overstemt, faa den moralske støtte, som autoritetens prentede ord gir, og det vil nok bli bedre end det nu er. Dette arbeide skulde ligge inden rammen af fondets virksomhed ganske paa samme maade som anlæg af vandindtak. Dette bør gjøres.

For at hjælpe tanken paa glid, give den et udgangspunkt, saa plakaterne allerede til næste aar kan være i virksomhed, tillader jeg mig at komme med et udkast. Det har maattet bli hastverksarbeide og har ingensomhelst pretensioner. Det er kun ment som et psykisk irritament, der kan udløse en bedre tanke og en bedre pen.

Det indtræffer ofte ombord i smaafartøier, at mandskaber dør af kuldsforgiftning. Aarsagen hertil er i almindelighed — som de fleste vistnok ved — at der sættes spjel for ovnsrøret. Men det er ogsaa indtruffet, hvor ovnsrøret har været aabent, naar varmen har været svag og trækken slaet ned.

Paase, at der ikke findes spjel i ovnsrøret ombord! Og sørg altid for, at frisk luft i rigelig mængde kan komme ind i rummet, der du sover.

Det indtræffer ogsaa hvert aar under fisket, — især under land-ligge — at alle mand i et logement eller i et fartøi blir syge af snue og hoste, og at hosten blir saa plagsom og vedholdende, at den ganske tar søvnen. Og søvn og god hvile om natten trænger fiskeren, som arbejder tungt om dagen. Man kalder i almindelighed denne sygdom for „forkjølelse“. Det er et dumt navn, som burde afskaffes. Paa norsk

heder det „krim og hoste“. Navnet „forkjølelse“ bringer folk til at tro, at sygdommen har noget med kulden at gjøre, at den kommer af kold luft, kold træk, af at man fryser; og ligeledes, at man skal kunne undgaa den sygdom, naar man holder det varmt ombord, klæder sig rigtig tykt og varmt og holder det godt og tæt lukket i sit hjem eller i sit logi eller fartøi. Derfor lukker ogsaa de fleste saa altfor godt, og de skader sig selv dermed.

„Forkjølelse“ eller krim og hoste er nemlig en særdeles smitsom sygdom, den smitter fra mand til mand. Den er vel sandsynligvis en af de mest smitsomme sygdomme. Den frysning, der oftest gaar i forveien for sygdommen, er selve sygdommens begyndelse, men ikke dens aarsag. Sygdommen har intet med kulde og varme at gjøre, man faar den somer som vinter. Men altid smittes man inde, aldrig ude i frisk luft. Luften ude er nemlig ren, den indeholder ikke smitstof, bakterier, ialfald ikke i saadan mængde, at man smittes. Det gjælder for denne sygdom, og her under vort klima, ogsaa for alle andre smitsomme sygdomme. Det er inde i hus, man faar smitstoffet i sig

Det hænder ikke saa ret sjældent, at fiskere kommer og fortæller med forundring, som fremstillede de en stor gaade, at endda de ikke havde andet logi end et aabent sjøhusloft, der vinden blæste ind og ud, og hvor de kunde se stjerner paa himlen gjennem taget, saa var der ingen af dem, som blev syg eller forkjølet, mens kameraterne, som havde „ekstra fint logi i en stue“, de var syge alle mand. Det er ikke noget at forundre sig over, det er bare naturligt. Karene paa loftet indaandede ren luft, karene i det fine logi en luft, som var blandet med støv og stank og smitstof, og det skal der noget til at staa sig mod.

Smittestoffet, bakterierne, som fremkalder krim og hoste, er slet ikke altid saa uskyldigt. Dels kommer der bare snue og hoste, kanske endel øreverk og lidt feber, men meget ofte ogsaa alvorlige lungebetændelser. Bakterierne sætter sig fast i næsen og i luftveienes slimhud, her formerer de sig; slimhuden hovner op og udskiller slim og materie, og dette indeholder mængder af bakterier. Naar saa dette slim hostes op og snydes ud og slænges udover gulvet, saa kan let alle de, som bebor dette rum, bli smittet. Jo mere træt og udslidt og forvaaket eller vaad og forfrossen en mand er, desto modtageligere er han sandsynligvis. Og jo mere mørkt, fugtigt og overfyldt med folk et rum er — desto større er smittefaren og desto længere holder smittestoffet sig ilive.

Naar denne sygdom herjer mer end almindelig plagsomt blandt fiskerne, saa er sammenhængen dermed klar. Og hvad man bør gjøre for at undgaa sygdommen er ogsaa klart.

Det er den daarlige, indestængte luft i trange overfyldte rum baade ombord og iland, som har den meste skyld. Og ved den uvorne og hen-

synsløse og hæslige spyttten spredes de sygdomsvækkende bakterier vidt og bredt udover, saa at en epidemi af krim og hoste under fisket — især under landligge for uveir — gaar udover en stor fiskeralmue paa nogle faa dage. Spytningen er en styg og farlig og fordømmelig uskik, som vort folk snarest mulig bør vænne sig af med, den forvolder hvert aar manges død.

Det er uundgaaeligt under fisket, at hver mand maa nøie sig med liden plads, lidet lufrum for natten. Men desto nødvendigere er det at sørge for god ventilation og desto nødvendigere er det, at hver mand strengt passer baade paa sig selv og sine kamerater, at der ikke grises med spytning og desligeste uappetitligheder.

Hold et tilstrækkeligt antal spyttebakker og hold dem ren. Slip lys og luft ind i soverummene. Hold gulv og vægger, køier og køiklæder saa ren som du paa nogen maade kan. Luft ud dine køiklæder, naar der er en anledning.

Et eksempel: For etpar aar siden fik 20 mand logi i et hus paa en ø i vaarsildedistriktet. Manden i huset havde nylig været klein. De 20 laa paa gulvet i et værelse, sandsynligvis det samme, den syge mand havde brugt, og hvor han havde spyttet. De lukkede godt igjen for at undgaa at bli syge, undgaa „kjøl“ som de siger. Der var rigtignok nogen, som vilde ha lidt frisk luft ind, men de blev overstemt. Alle 20 blev syge; de 3 fik lungebetændelse, de 17 gik og drog sig med feber og hovedpine, øreverk og lemsterhed, snue og hoste. Saa spredtes i en fart denne epidemi udover hele Søndre vaarsildedistrikt, og der var en masse syge. Og efter fisket drog folket hjem og spredte sygdommen videre udover — der var lungebetændelser i mængdevis det aar — og dødsfald og.

Der er eksempler paa, at fiskere har sovet i rum, hvor ventilationen har været saa utilstrækkelig, at lys ikke har kunnet brænde om morgenen, fordi luften ikke indeholdt nok surstof. En slig søvn gir ingen vederkvælgelse, ingen hvile, men kan let føre hele flokken over i den evige hvile.

Nok et eksempel: En gut havde drevet ishavsfangst for nogle aar siden. Blandt hans kamerater var der en, som hostede, forresten var han arbejdsdygtig (han døde 2 aar senere af tæring). Gutten fik efter hjemkomsten de første tegn paa tuberkulose, altsaa paa at han var smittet af en tæringssyg; — men han kom sig igjen efter nogen tid. Iaar var han paa fiske; og han var (tilsyneladende) frisk, da han reiste hjemmefra. Men ombord i logementfartøiet var der gruelig trangt og overfyldt, og han begyndte straks at vantrives, fik hoste og magret af. Da han kom til doktoren, blev han hjemsendt som tæringspatient. Sit spyt havde

vel han som de andre sendt udover i hyt og veir. Under slige omstændigheder er smittefaren saa stor som den overhovedet kan blive.

Lad dette lære os, at vi skal holde vore rum saa rene, saa lyse og fremforalt saa luftige som muligt, og at vi ikke skal spytte.“

2. Fra distriktslægen i Karmøens distrikt:

Liste over behandlede vaarsildefiskere i 1906:

Abscessus	2 m.	
Angina	10 „	1 kv.
Appendicitis	1 „	
Bunitis præpatellaris.....	2 „	
Catarrh & bronchitis.....	69 „	1 „
Cephalalgia.....	5 „	
Combustio.....	2 „	
Conjunctivitis.....	4 „	
Constusio & distorrio	20 „	1 „
Diarrhoe.....	17 „	
Dyspepsi.....	15 „	
Eczem.....	2 „	
Epistaksis.....	1 „	
Erysipelas	1 „	
Furunculus.....	19 „	
Hernia ingvinal incarcereta.....	1 „	
Icterus catarrhalis.....	1 „	
Ischias	1 „	
Lumbago	3 „	
Lymphangit & phlegmone	2 „	
Morb. brighti.....	2 „	
Obstructio & colika	2 „	
Otorrhoe.....	3 „	
Palpitatis cordis.....	5 „	
Penaritium	13 „	
Pneumoni	2 „	
Perniones	3 „	
Rheumatismus	16 „	
Scabies	1 „	
Synovitis genus	3 „	
Tendovaginitis crepitans.....		1 „
Tuberkulosis pulmonum	1 „	
Ulcers & Vulnera	19 „	
Ulcera corneæ.....	7 „	

Paa sygehuset er behandlet følgende:

Appendicit	1 m.
Diarrhoe	1 ”
Eczem	1 ”
Pleurit	1 ”
Pneumoni	1 ”
Tractura Redii	1 ”
Rheumatismus	1 ”
Scarlatina	1 ”
Ulcus corneæ	1 ”
Urticaria	1 ”
Vulnus digiti	1 ”

Som det fremgaar af ovenstaaende liste, har ogsaa iaar forkjølelses-sygdomme været det fremherskende, uden at man iaar som de foregaaende har havt grund til at sætte dem i forbindelse med influenza. Sygehuset aabnedes i begyndelsen af februar og blev lukket allerede 23de mars, idet sundhedskommissionen i Akre i et møde den 22de fandt det nødvendigt at tage sygehuset til lazaret for nervefeberpatienter i bygden, hvor sygdommen var spredt paa flere steder. Der laa da 3 syge tilbage; af disse var 2 saavidt friske, at de kunde hjemsendes, mens den 3die, en reconvalescent efter scarlatina, blev sendt til Skudeneshavns vaarsildefiskesygehus efter konference med dr. Jensen der. Forpleiningen har iaar som før været god.

Fra fisket kom der (ca. 17de mars) hjem 6 vaarsildefiskere med nervefeber, hvilke alle indlagdes paa sygehuset, samtidig som de øvrige nervefebersyge i bygden ogsaa indlagdes der for at hindre sygdommens videre udbredelse. Billighed taler for, at vaarsildefondet bidrager til dækkelse af de amtskassen ved ordningen af epidemilokalet paaførte udgifter, og skal jeg senere indsende forslag herom.“

3. Fra fiskerilæge R. Lundevall:

„Sundhedstilstanden blandt fiskerne i Kalvaag og Bremangerpollen under vaarsildefisket 1906 var almindelig god. Der var noget mere end vanligt af verkefingre og noget mindre af forkjølelsessygdomme. Fiskeralmuen blev liggende forholdsvis længe paa Kalvaag paa grund af stormende uveir, der foraarsagede betydeligt garntab. 3 fiskere omkom under forsøg paa at redde garn.

892 patienter behandledes med tilsammen 1 026 consultationer. De led af følgende sygdomme:

Abscesser og furuncles, phlegmoner og fanaritier ..	183
Angina	12
Anæmia	8
Appendicit	3
Bronchit og forkjølelse	145
Combustio	6
Cancer	2
Diarrhoea	30
Destorsio & contusio	36
Dyspepsia	40
Fracturer	4
Hudsygdomme	23
Influenza	8
Lumbago	22
Lymfangit & lymfademit	9
Lungetæring	5
Lungebetændelse	3
Neurasthenia	5
Nyresygdomme	5
Pleurit	10
Rheumatismus	44
Tandsygdomme (væsentlig exractioner)	54
Vulnera & ulcera	90
Øiensygdomme	23
Øresygdomme	14
Andre sygdomme	108

Tilsammen 892

Vaarsildafgiftsfondets sygehus paa Kalvaag modtog den første patient 18de februar og blev lukket 8de april. Et par gjenliggende patienter blev da indlagt paa Florø sygehus.

29de patienter behandledes med tilsammen 336 liggedage. De led af følgende sygdomme:

Angina	1
Apoplexia	1
Bronchit	6
Diarrhoea	2
Dyspepsia	1
Erysepelos	1
Furunculosis	1
Keratitit	1

Transport 14

	Transport 14
Lungebetændelse	3
Lymfangit	1
Pericardit	1
Periostitis tibiæ	1
Peritonselletis supp.	1
Phlegmone	1
Polyneurit	1
Pleurit	4
Rheumatism. acut.	1
Sindssygdom	1
	Tilsammen 29“

Opsynet,

som erklæredes sat i virksomhed den 22de januar og fratraadt den 28de april iaar, forestodes af undertegnede, som med inspektionsdampskibet „Trænen“ reiste i søndre distrikt i februar og første halvdel af mars og i nordre distrikt i slutningen af mars.

Videre benyttedes 2 skøiter, 1 med og 1 uden motor; den første med løjtnant Sigurd Johannessen ombord i nordre, den anden med løjtnant G. Puntervold i søndre distrikt. Efter at have besøgt de forskellige opsynsstationer i nordre distrikt, forinden fisket endnu rigtig var begyndt, opholdt løjtnant Johannessen sig i Bremanger til midt i mars, derefter omkring Stat en uges tid, og endelig besøgte han Tansøen og Bulandet. Løjtnant Puntervold laa i Utsire til den 21de februar, derefter i Mølstrevaag til den 12te mars, og tilsidst bereiste han strækningen Hiskken—Glesvær.

Opsynsbetjentene ved torskefisket i nordre distrikt Indrehus, Sørbotten, Sjaastad, Hartmann, Widsteen og Wiig ydede ligesom tidligere assistance under det i deres distrikter forefaldne sildefiske. Endvidere tjenstgjorde løjtnant Alf Jørgensen samt d'hr. Thore O. Storesund, D. Brun, S. O. Høksaas, L. H. Goksør, J. F. Weltzien og C. Kjeldsen som assistenter; trods sin høie alder, 80 aar, udfører hr. Storesund, der har deltaget i tjenesten saagodtsom uafbrudt i de 55 aar, hvori særskilt vaarsildopsyn har været ført, endnu sin del af det meget anstrengende arbeide med stor dygtighed og trofasthed, høiagtet af alle, som kjen-der ham.

Af de 6 bedstemænd og 18 matroser boede henholdsvis 3 og 9,

halvparten altsaa, iland; hertil kom det ómbord i de nævnte fartøier fornødne maskinpersonale.

Med endel lensmænd og nogle faa andre korresponderedes om fisket i de strøg, hvor endnu faa eller ingen fremmede; lodsoldermand Monsen, Tananger, og nu afdøde Anton Waage, Brandesund, har altid uden vederlag ydet saadan hjælp.

I mulkter til statskassen indkom kr. 2 371.00; ligeoverfor de fleste forseelser kom loven af 24de september 1851, § 6, til anvendelse. Ved siden af det temmelig uafsladelige arbeide med baadmerkeeksperdering, havneordning, befaring af sætterierne, optælling af farkoster og fangstmængder og behandling af bergede redskaber lagde de mange klagemaal næsten daglig beslag paa opsynet; som sedvanligt gjaldt disse klager sammenstød af en eller anden sort, som oftest mellem garnfiskere og notfiskere, mellem dampbaade og garn- eller notredskaber, eller angaaende den endelige fangstfordeling. Og mange penge — især landsloter — gik gjennem opsynspersonalets hænder. Opsynet havde saaledes ikke mange fritimer i døgnet; og for dets medlemmer nytter det ikke at tænke paa nogen „normalarbeidsdag“ heller, det ligger i sagens natur.

Som fiskedommere forrettede — i søndre distrikt sorenskriveren i Karmsund, i nordre overretssagfører i Nordfjord Kristian Moss; disse funktionærer har om deres virksomhed afgivet følgende beretninger:

1. Sorenskriveren i Karmsund:

„Efter anmodning tillader jeg mig herved at meddele, at for mig som dommer i søndre vaarsildefiskedistrikt blev der under indeværende aars fiske anhängiggjort 2 civile sager, der begge paadømtes inden opsynet hævdes. Nogen straffesag er ikke behandlet.“

2. Overretssagfører Kristian Moss:

„I henhold til Nordre-Bergenhus amts skrivelse af 6te mars til mig, hvori jeg beskikkes som ekstraordinær fiskedommer, giver jeg mig den ære at meddele efter min protokol følgende:

7de mars 1906 afholdtes privat ret i Kalvaag i sag: Anna Skorp-eide og Anders Berentsen ctr.: Jacob Myrold af Eid. 6 vidner afhørtes, hvorefter sagen udsattes for indstvente til 16de mars i Vaagsvaag til afhørelse af hans vidner.

8de mars afholdtes retsmøde til edsfæstelse af stevnevidner.

8de mars afholdtes retsmøde i Kalvaag i privat sag: Truls H. Knarvik ctr.: Gaut Mathiesen af Haugesund. 8 vidner afhørtes. Sagen fortsattes

9de mars med afhørelse af 4 vidner, hvorefter den udsattes til yderligere afhørelse af et vidne for indst. til 12te mars, da vidnet afhørtes og sagen optoges til dom.

12te mars dom afsagt i sidstnævnte sag. Udskrift af domskonklusionen sendt herr opsynschefen 14de mars.

13de mars afholdtes civil arrestforretning i Kalvaag hos M. Thyvold af Kinn for dennes gjæld til K. Frøyen. Arrest og beslag foretoges i et parti sild og salt.

16de mars 1906 retsmøde i Vaagsvaag i sagen mod J. Myrold (cfr. 7de mars). Sagen paany udsat til yderligere vidneførsel og procedure. Sagsførere mødte. Senere sendt sorenskriveren i Nordfjord.

19de mars forhørsret berammet i Florø, men indstilledes, da sigtede efter hovedstevnevidnets oplysning var reist derfra.

20de mars anmodet om at være tilstede i Florø i anledning forfølgningssag af arresten 13de mars. Sagen forligtes uden incamination.

27de mars berammet sag i Sandshavn. Stevning sendt opsynet i Fosnavaag 27de mars, men underrettedes jeg 27de mars derfra, at sigtede ikke havde faaet varsel. Oversendt sorenskriveren i Søndre-Søndmøre til forføining.

30te mars berammet civil sag i Florø mellem 5 notbaser. Forligtes af mig før ret sattes.

4de april antegnet 6 bødeforelæg, hvorom særskilt fortegnelse vedligger.

Under mine reiser forligtes forøvrigt underhaanden 2 andre civile sager, uden at ret i den anledning sattes eller berammedes.

Jeg tillader mig at vedlægge 2de regninger til samlet beløb kr. 461.85, hvilket beløb jeg er saa fri at bede mig tilstillet."

De med vaarsildeopsynet iaar forbundne udgifter beløb sig til ialt kr. 22 998.18, hvoraf

til leie og drift af fartøier	kr. 8 422.52
- lønninger m. v.	„ 9 886.74
- telegrafering	„ 3 987.35
- baadmerker	„ 598.86
- kontorhold	„ 102.71;

forudsat det under amtmanden i Nordre-Bergenhus hørende torskeopsyn kostede kr. 1500.00, skulde der altsaa til opsynet med vaarsildefisket

og det samtidige torskefiske i Stavanger og de bergenhusske amter iaar være medgaaet omtrent 24 500 kroner eller 98 % af det bevilgede beløb. Men foruden de nylig nævnte kr. 2 371.00 i mulker tilflød der i budgetaaret 1905—1906 statskassen kr. 976.92 for bergede redskaber, saa den med opsynet forbundne virkelige udgift kan siges ikke synderlig at have oversteget 21 000 kroner.

Tilslut bemærkes:

Fyrvæsenet vedkommende.

I Manger ønsker man fyrilampehjælp for seiladsen mellem Lamholmfluen og Mikleboen,

Ligesaa i Bremanger, for seilads til og fra Ytre-Hauge (ved Bremangerpollen),

Fra fyrilampen paa Hovdeneset, udenfor Moldøen, ønskes kraftigere lys, og

Indseilingen til Flaavær ønskes lettet ved en lampe paa Lille-Sandøen.

Merke- og ringe-væsenet vedkommende.

Naar man søndenfra skal til Røvær, vil man ved at holde hr. M. Gudmundsens hus overét med fyrilampen ved indløbet gaa klar af den omtrent 8 fod dybe grund, som man ikke har turdet afmerke paa sedvanlig vis.

Om nye merker og ringe i Lyngholmen og Mølstrevaagen har Fyrdirektøren forlængst givet tilsagn.

Omkring Landerodvaagen, omtrent $\frac{1}{4}$ mil søndenfor Solsvik — i Fjeld, ønskes nogle fortøiningsringe; og paa en boe i indløbet til vaagen en jernstang, som ogsaa turde bruges til forhaling og fortøining.

I Solsvik behøves etpar ringe til.

I Hegholmen, Herlø, beder man ogsaa om nogle ringe.

I Bremanger foreslaar man etpar jernsøiler — 2 i Kalvaag og 1 ved Gjeitholmen — ombyttede med „trefødder“, da disse antages mer skikkede for fortøininger, hvortil merkerne her nemlig ogsaa trænges.

Paa en sten langt inde i Vaagsvaagen, Selje, ønskes stang, — paa Hovdenesboen søile — og ved Seieboerne, vestenom Kløvningen, stage.

Havnevæsenet vedkommende.

For Fæøen gjentages følgende efter fisket i 1894 indgivne forestilling: „Et nu væsentlig af grus opfyldt, omtrent 1 kabellængde langt, sund mellem den egentlige Fæøen og Sørøen, hvilket sund nu adskiller, men burde sammenknytte østre og vestre havn, bør, saasnart ske kan, farborgjøres for baade; denne stængsel har til forskjellige tider, naar veiret har tvunget til forsøg paa at komme fra den ene til den anden havn, kostet menneskeliv. Forudsat det her foreslaaede og neppe synderlig kostbare arbeide udføres, vil Fæøen blive et ypperligt tilholdssted under den voksende fiskebedrift; fra østre side af øen, hvor den egentlige havn er og maa være, og hvor — i modsætning til forholdet i den utrygge vestre havn — saavel fartøier som baade kan fortøies „ilag“, er nu adkomsten til arbeidsfeltet altfor besværlig.“ -- Derhos ønskes et trangt og grundt sund i de holmer, som danner vestre havns nordside, fuldstændig lukket, mens den bugt, som fra samme nordside skjærer sig lidt ind i selve Fæøen, behøves uddybet.

Ved mudring i og fæstigheder omkring Løvaagen, ved Vipransøens indreside, ansees det nødvendigt i nogen grad at lindre trængselen i fisketiden i Haugesunds knappe havn.

Om bedre havn ved Lyngholmen, hvor dampskibet „Thor“ med saa mange mennesker den 1ste mars gik tilbunds, indsendtes straks efter fisket iaar en forestilling til Havnedirektoriatet.

Mellem den grund i Solsvik, hvorpaa stang, og bugtens sydside bedes — navnlig for sildefisket midtvinters — bygget en molo; denne vilde neppe koste over en 2 500 kroner, mener den med havnearbeider fortrolige assistent Goksør.

Fra Bremangerpollen indløber hvert aar anmodning om uddybning af havnen ved Sinneset.

Et havnereglement for Fosnavaag vilde afhjælpe et meget følt savn.

Post- og telegrafvæsenet vedkommende.

Paa foranledning af rygter om nedlæggelse eller flytning af poststationen paa Haugsholmen maa bemerkes, at fiskerne og fiskeriinteresserede idetheletaget meget mer ønsker post til og fra Haugsholmen hyppigere end nu.

Foruden — som tidligere fremholdt — i Kvalevaag (Avaldsnes) og paa Hisken (Finnaas) beder man i Søndre vaarsildedistrikt om telegrafstationer ved Lyngholmen i Sveen og ved Langevaag i Finnaas ogsaa; i forbindelse hermed anbefales vedblivende oprettelse af endel stationer i skjærgaarden mellem mundingerne af Selbjørnsfjorden og Hjeltefjorden,

hvor man nu ved anskaffelse af tidsmæssigt materiel anstrenger sig meget for at tage kraftigere fat paa fiskeriernes omraade end hidtil. Ogsaa paa Hindø i Askvold ansees en saadan station nødvendig — baade i fiskeriernes og den almindelige sjøfarts tjeneste.

Endelig frembæres herved det énstemmige ønske, at fisketelegrafstationerne aabnes tidligere end i de senere aar, og at man faar adgang til baade telegrafering og telefonering fra stationerne.

Stormvarsler bør selvfølgelig bekendtgjøres hurtigst og videst muligt, hvorfor der saavel paa telegrafstationerne som paa andre hensigtsmæssige steder (idetmindste paa opsynsfartøierne) foreslaaes heist kugle om dagen og rød lanterne om natten — som arbeidet for af Selskabet for de norske fiskeriers fremme (jfr. afsnittet om Stormsignaler paa siderne 117—119 i Norsk Fiskeralmanak for 1906).

Veivæsenet vedkommende.

Paa Fæøen (Torvestad) tiltrænges vei mellem den, som fører mellem vestre og østre havn, og Kvaløundet.

I Røvær savnes desværre endnu den i mange aar saa attraaede vei til og fra Brødvarden.

Fra hovedveien gennem Sveen vilde arme til Lyngholmen og Mølstrevaagen komme vel med.

De fiskeriinteresserede selv vedkommende.

Med hensyn til notfisket bemærkes:

De sig nutildags stadig meldende vanskeligheder med at faa det — ikke alene i kvantitativ, men ogsaa i kvalitativ henseende — fornødne mandskab til nøterne kommer ikke alene af den sterke udvandring fra vort land. Ifølge forskjellige efter fisket iaar indløbne besværinger har ogsaa misnøie med redskabstabs dækning saavel af mandskabs- som af redskabsparten, hvor ingen bestemt aftale om fangstens fordeling paa forhaand har fundet sted, og tildels vel kortfattede regnskabssekstrakter gjort sit; idet dette nævnes, anbefales atter skriftlige overenskomster i videst mulig udstrækning, ligesom man bringer det i forbindelse med den endelige opsynsberetning om vaarsildefisket i 1899 fremsatte forslag angaaende notfisket idetheletaget i erindring.

Etpar notbaser har foreslaaet, at man i tilfælde samles til opgjør vedkommende vaarsildefisket i søndre distrikt i Leirvik (Stord) istedetfor

i Haugesund eller Bergen, idet de synes, man i byerne distraheres for meget.

Angaaende garn- og linefiskerne:

Paa foranledning gjentages herved advarselen mod anker eller dræg til fangstredskaber under vaarsildefisket, idet disse forstøtningsmidler som oftest har voldt skade paa andres redskaber; jfr. vaarsildeloven af 24de september 1851, § 7. Ligeledes paapeges nødvendigheden af at „andøve“ ordentlig for undgaaelse af sammenviklinger og tab; „i gamle dage var fiskerne meget paapasseligere i dette stykke end nu“, siger assistent Storesund.

Spørgsmaal om *midler til saavidt muligt at forebygge redskabstab* forekommer stadig; der mistes aarlig mer eller mindre — ikke alene som følge af uveir, men ogsaa, og desværre kanske fuldt saa meget, paa grund af sammenstød mellem propellere og „reisinger“ (af disse sidste især bundsætslænger). De dage maa siges forbi, da man endnu tænkte sig muligheden af dampskibsfartens afbrydelse for fiskets skyld; men i betragtning af den hensynsløshed, som saa altfor ofte udvises, kunde man ønske udtrykkeligt forbud mod baade fiskeredskaber i og propellerfarkoster udenfor det almindelige farvand (navnlig postbaadruterne). — Af det ifølge vaarsildeloven af 24de september 1851, § 22, statskassen tilfaldende overskud bør det fornødne til mulige ekstraførføininger i anledning af redskabstab kunne anvendes; selv med indrømmelserne i de efter større forlis oftere benyttede bestemmelser i sjøfartsloven af 20de juli 1893, §§ 225 og 226, kan man komme tilkort, idet jo de ihærdigste bergningsforsøg kan mislykkes.

Glem ikke at assurere!

En mand, som ivinter mistede en skøite, oplyste, at han tidligere havde pleiet at assurere den; men denne gang havde han troet at turde undlade denne forsigtighedsregel, og nu stod han der! Ulykken rammer saa ofte, naar mindst man aner den; og i altfor mange tilfælde hører man da, at vedkommende staar ganske hjælpeløse. — Her mindes ogsaa vaartorskefiskerne i Stavanger og de bergenhussiske amter paany om, at de ved at indbetale kun 50 øre pr. mand ved fiskets begyndelse kan sikre sig lægehjælp i tilfælde.

Logisfartøier bruges lidet

i Nordre vaarsildedistrikt; men ogsaa her ser man de mest mobile gunstigst stillede.

De nye maalekurve for sildehandel fandt nogle ivinter for svage;
bunden bør forstøttes, saa den ikke taber sin indadhvelvede form, og
sterkere overkant og haandtag vilde ogsaa komme vel med.

September 1906.

H. L. Buvig.
